

Убайд
Гауз

кучо шуд пинҳон
ТАФСИ ТОВИСТОН?

Ми

Убайд Раҷаб

КУЧО ШУД ПИНҲОН
ТАФСИ ТОБИСТОН ?

КИТОБИ
ШЕЪР,
ЧИСТОН,
ҚИССА
ВА
ДОСТОН

ДУШАНБЕ
«АДИБ»
1991

Муҳаррир Али Бобоҷон
Мусаввир Усмони Ашур

Китобхона
Чумх.

9377

аб

22

Барон хурдсолон

Убайди Раджаб

КУДА УШЛО ЛЕТО?...

(на таджикском языке)

БИ № 741

Ба матбаа 21.12.90 супурда шуд. ба чопаш 11.12.91
имзо шуд. Андоzaи 60x84¹/₄. Қоғази типография №2.
Хуруфаш әдабӣ. Чопи оғсетӣ. Ҷузъи чопии шартн
7,67. Ҷузъи рангак шарти 8,02. Ҷузъи нашрию хи-
собӣ 5,686. Адади нашр 5000 нусха. Супориши
№ 312. Нарҳаш 2 сӯм.

734003. Нашриёти «Адиб». Душанбе, кӯчан Рӯдакӣ, 33.

Комбинати полиграфии Кумитаи давлатии Ҷумҳурии
Тоҷикистон онд ба матбуот, 734025. Душанбе,
кӯчан Айни, 126.

4803540202—327

у —————— 106—92

M503(12)—92

© Нашриёти «Адиб».

ISBN 5-8362-0480-2

АЗ СИДҚИ ДИЛ

Тарсу наям, аз тарси чон
Дар дил маро набвад нишон,
Бовар надорй гар, бикун
Хар вақт хоҳӣ имтиҳон.

Аз тайи роҳи дури дур
Ҳаргиз натобам рӯйро,
Раҳ пеш гирам, обу тоб
Бидҳам дили раҳпӯйро.

Мегирам аз домони абр,
Бар қуллаҳо по мениҳам,
Чун фотехи кӯҳи баланд
Аз қулла ово медиҳам.

Шинам ба рүи боли нур,
Раҳ гирам аз пушти саҳар,
Бо чашми равшан то кунам
Бар оламу одам назар.

Об оварам, оби ҳаёт
Бо майлу бо шавқи тамом,
Сўи замини сўхта,
Сўи замини ташнаком.

То манзили дехқон шавад,
То мулки ободон шавад,
Пур хони бози одамон
Аз неъмати алвон шавад.

Хоҳам, ки гардам соате
Ҳамболи мурғони ҳаво,
То худ биёбам огаҳӣ
Аз сўзи сахти синаҳо.

Ҳар ҷо барад роҳам маро,
Он ҷо намеояд зиён,
Бо худ ба ҳар куй оварам
Суд аз барои одамон.

Хуб аст агар дар рузгор
Бо одамон ҳамдам шавӣ,
Қисмат кунӣ шодӣ гаҳе,
Гоҳе шарики ғам шавӣ.

Бахти баланде ҳеч нест,
Аз он ки бар нафъи касон
Дар зиндагӣ хидмат кунӣ
Аз сидқи дил,
Аз мағзи ҷон.

ДҮСТІЙ

Обу ҳавову хоку дон
Хастанд бо ҳам меҳрубон
Варна зи хоки нам чи сон
Дон бо ҳавас сар мекашад?

Шуре наяндозад агар
Мехри замин, абри гузар
Руи замин аз тори тар
Бо шавқ чодар мекашад?

Бо сабза оби ҹүйбор,
Лаб мекушояд дұствор
Варна чи сон дар шұразор
Сар сабзаи тар мекашад?

Гул ру күшояд руи бог,
Булбул кунад гулро суроғ.
Аз гул нагардад хүшдимоғ
Булбул наво дармекашад?

Киште нагардад комёб
Аз дүстии офтоб
В-аз лутфи у н-ояд ба тоб
Тасвир аз зар мекашад?

Одам ба одам дүстдор,
Бо дүст одам комгор,
Бе дүстій дар рұзгор
Кас зүри худ бар мекашад?

МУШҚИЛ БУВАД?

Хуб аст, агар чұпон шавиң,
Пайванди күхистон шавиң,

Тарх афканӣ бо сад ҳавас
Бар хонаҳои зебдор,
Бо дастӣ худ ҳар гаҳ диҳӣ
Ҳусне ба хоки кӯҳсор,
Дар ҳар кучо мардум кунанд
Аз кори хубат ифтихор.
Меъмор будан
Коре магар мушкил бувад?

Аз пуштае бар пуштае
Пушти рама гардон шавӣ,
Дар соҳиле, дар тегае
Шаб монию меҳмон шавӣ,
Хушдил шавӣ аз бӯи ишм,
Маст аз гули торон шавӣ,
Чупон шудан
Коре магар мушкил бувад?

Хуб аст, боши боеҷон,
Боғе барои одамон
Барпо кунӣ.
Аз мевааш
Бо меҳр монӣ рӯи хон,
Гӯянд мардум оғарин,
Ширин шавад вакте даҳон
В-ин боғ бар авлоди ту
Аз ту бимонад чун нишон.
Бонии боғ
Коре магар мушкил бувад?

Хуб аст, чун дехқон, агар
Саҳро равӣ вақти саҳар,
Кишти ҷаву гандум кунӣ,
Аз киштаат гирӣ самар.
Пур суфраҳо аз нон шаванд,
Гарданд рӯҳо сурхтар.
Аз худ намонад гушнагӣ
Дар ҳеч маъвое асар.

Деҳқон шудан
Коре магар мушкил бувад?

Хуб аст, агар дар рӯзгор
Меъмор бошию қатор

Хуб аст, агар мошинарон
Бошию бо мошин равон
Гардӣ сӯи шаҳри қалон
Аз дех пагоҳу бегаҳон.
Осон намой мушкиле,
Хочат барорӣ бар қасон,
Қутаҳ шавад роҳи дароз,
Шодон шавад пиру ҷавон.
Ронандагӣ
Коре магар мушкил бувад?

Хуб аст, гар бошӣ ту чуст,
Ҳаргиз набошӣ хомӯ суст,
Аз ҳеч қас то нашнавӣ
Дар ҳеч ҷо аз карда муст,
Чобук камар бандӣ ба кор,
Корат ба ҷо орӣ дуруст.
Бар навҷавони чирадаст
Чолоку чустӣ обрӯст.
Чолок будан
Коре магар мушкил бувад?

БЕ БОЛУ ПАР ПАР МЕЗАНАМ

Дар ҷои ҳуд биншастаам,
Аммо равон ҳастам, равон,
Бе болу пар пар мезанам
Байни замину осмон.

Аз руи ҷу кардам гузар,
Кардам гузар аз руи ҷар,

Пас монд сад пасту баланд,
Пас монд сад кую гузар.

Пас монд сад майдону боf,
Пас монд водии Ҳисор,
Күх омаду бурсу яхаш
Бо чашмаву бо обшор.

Дар ёлаҳо бузғолаҳо
Бо барраҳо гарми чаро,
Раҳ чун пайи печони мор
Печон равад то қуллаҳо.

Гандум тилои ҷаъфарист,
Дил мебарад зарри тило,
Хирман зада дасти дарав
Аз муштаҳо дар пуштаҳо

Пешу пас ояд сад ситеf,
Пешу пас ояд сад дара,
Инаш аз он зеботар аст,
Онаш аз ин хубу сара.

То сер бинам кӯҳро,
Бар кӯҳ дузам ҷашм дер,
Серӣ бубинам ҳар қадар,
Ҷашмам нагардад боз сер.

Дар ҷоякам биншастаам,
Дил мепарад,
Дил мепарад,
Афсонай зебои кӯҳ
Дил мебарад,
Дил мебарад.

Монанди кӯҳистони ман
Ҷое набошад дар ҷаҳон...
Беболу пар пар мезанам
Байни замину осмон.

БАХТ ДАР ХОНАИ МОСТ

1

Мо даҳ нафар дар гирди хон,
Оши палав андар миён,
Дар пешгаҳ ҷои падар,
Ҷои ман аст ӯро ба бар.
Момои пири дӯстрӯ,
Бо ман нишаста рӯ ба рӯ.
Паҳлӯи ман дар гирди хон,
Биншаста ширин хоҳарон.
Модар нишаста пеши дар,
Поини хон, рӯ бар падар.
Мо даҳ нафар дар гирди хон,
Оши палав андар миён.
Пур хона аз буи палав.
Чашмони дил сӯи палав,
Чашмони сар сӯи падар,
Гул чинад аз рӯи падар.
Чун ӯ бузурги хона аст,
Аввал барад бар ош даст.
Айб аст, сӯи ош агар
Дастам барам пеш аз падар.
Мо даҳ нафар дар гирди хон,
Даҳ зодаи як хонадон,
Даҳ дӯсти хубу тифок,
Даҳ душмани бухлу нифок,
Аз як табақ оши палав,
Оше, ки модар дар алав
Пухтаст, нӯши ҷон кунем,
Шукронай эҳсон кунем...
Мо даҳ нафар дар гирди хон,
Даҳ пояи як дудмон,
Даҳ дастгири модарем,
Баҳри падар даҳ ёварем.

Ороми мо ороми чон,
Меҳри дили мо Мехрубон,
Хурсанд хурсандии мост,
Хурсандии як хонадон.

Чонони мо Чонона аст,
Фарзони мо фарзона аст,
Осон шавад бо Қаҳрамон
Ҳар мушкиле дар хона аст.

Мо даҳ сари сабзу баланд,
Даҳ хурди сахтинописанд,
Даҳ ростгу,
Даҳ рострав,
Даҳ ношиноси дарси фанд.

Даҳ подабон,
Даҳ хонаруб,
Даҳ обмон,
Даҳ кашкӯб,
Даҳ дарсхон,
Даҳ обкаш,
Аз субҳ то вақти ғуруб.

Мо даҳ гул аз як гулшанем,
Як чони даҳ чону танем,
Даҳ аз «тую ман» бехабар,
Даҳ ғофил аз «мою ман»-ем.

Дар байни мо озор нест,
Дар байни мо бекор нест.
Дар манзили ободи мо
Бахте дигар даркор нест.

БА ГУФТАН МУШКИЛ

Аз домани ҳар рўзи мо
Сар барзанад сад неку бад.
Аз хашми абри жолабор
Дар зови беобе дамад
Селобае дар кўҳсор.

Бо пардаи сарду ситабр
Гирад гаҳе гоҳи шитоб
Меги сияҳроҳи назар,
То бандад аз мадди нигоҳ
Нури нигоҳи офтоб.

Гоҳе дар айёми нумуъ
Дар боғи чун боғи биҳишт,
Дар ҳалқаи сад нахли тар,
Дар оғуши урдибиҳишт
Хушкад дарахти борвар.

Сар барзанад сад неку бад
Аз домани ҳар рӯзи мо...
Аммо наёяд боварам,
К-осон рафиқи ту барад
Аз ёди худ ёди туро.

Оне, ки ёди ту рабуд
Аз лавҳи ёди хештан,
Мушкил ба гуфтан, эй шафик,
Бовар бикун бар гуфти ман
Ҳаргиз туро набвад рафиқ.

ҚУ, БИГҮ?

Аз роҳи танг,
Аз мағзи санг
Пеш ояд об,
Монад қафо роҳи азоб.

Роҳи каме ин роҳ нест
Ку, ту бигу,
Эй дүстрү,
К-ин чаҳди об аз баҳри чист?

Дар руи роҳ,
Рӯ зад гиёх,
Биштофта,
Бишкофта
Муми дурушти фаршро.
Ку, ту бигу,
Эй дүстрү,
Сар зад ба саҳтиҳо чаро?

Донӣ чаро?
Назди ман о,
Гӯям ба ту,
Эй дүстрү,
К-ин азми ҷазм аз баҳри чист,
Ҷонам, барои зиндагист.
Бар н-оварад нахли умед
Гар дар сириштат азм нест.

ВАҚТИ САРА ВАҚТИ САҲАР

Вақте чӣ хуб асту сара
Вақти саҳар,
Фарқи сафоясту фара,
Вақти саҳар.

Вақти сафар бар раҳгузар —
Вақти саҳар,
Осон равад аз кӯҳу ҷар
Вақти саҳар.

Оғози кори коргар
Вақти саҳар,

Бидҳад ба кор авчи дигар
Вақти саҳар.

Вақти талоши хокпош —
Вақти саҳар,
Бор оварад дон аз талош
Вақти саҳар.

Вақти шитоби подабон —
Вақти саҳар,
То дар тале гирад макон
Вақти саҳар.

Баҳри шакархоб аст боб,
Вақти саҳар.
Хобӣ равад ширин ба хоб
Вақти саҳар.

Сар барзанам аз дасти хоб
Вақти саҳар,
Чашми ману сатри китоб
Вақти саҳар.

Суде қунад такрори ман
Вақти саҳар...
Табъи дили бедори ман
Вақти саҳар.

РУҶУИ ОҲУИ ҚҮҲӢ

Биме надорам аз шамол,
Сармо намеорад малол,
Фикре зи борон ҳеч нест,
Зикре зи бурон ҳеч нест.
Моему роҳи тори шах,
Моему рӯи пирях,

Моему теги тези күх,
Бо күх мо болидарұх.
Аз күх, ки чои дил аст,
Моро қудой мушкил аст.

Аз күх, ки ңую қар аст,
Шояд, ки водій беҳтар аст,
Шояд, ки водій хубтар
Гирад баҳорон гул ба сар.
Шояд ғизо бошад зиёд
Дар домани дашти күшод,
Шояд, ки өсек саҳт нест,
Осон тавон он өй зист.
Аммо ба мо күхи баланд
Бошад беҳ аз қар өн писанд,
Аз күх, ки чои дил аст,
Моро қудой мушкил аст.

Мо зодаи күхи баланд,
Дилдодай күхи баланд.
Парвардаи сарчашмаэм,
Хўкардаи сарчашмаэм.
Вобастаи чўву ҷарем,
Побастаи чуву ҷарем,
Чое беҳин аз ин макон
Моро набошад дар ҷаҳон,
Бар зодаи күхи баланд,
Кўхи баланд ояд писанд.
Аз кух, ки ҷои дил аст,
Моро ҷудой мушкил аст.

ХУРСАНДӢ

Субҳи сафо бар рӯи мо
Рӯ тарзи дигар боз кард,
Монанди нуре сӯи мо
Мурғи фараҳ парвоз кард.

Дар мисли шаб пӯшида буд,
Чун субҳ омад, боз шуд,
Хомӯш буд, ҷанде ба гап
Омад, пур аз овоз шуд.

Чун лона пинҳон буд агар,
Гардид коҳи бофаре,
Омад акои ҷони ман
Вақти саҳар аз аскарӣ.

Оҳанги шодӣ шуд баланд,
Пур шуд дару бом аз суур,

Хешу таборон омаданд,
Пешу пас аз наздику дур.

Чун мо дехи пуркори мо
Дар қалби худ дорад баҳор.
Баргашт сүи корчо
Дасту дили гарме ба кор.

Күхү камар пеши назар
Имruz дигар паст тофт.
Ё хонаи мо шуд баланд,
Чун соҳибашро боз ёфт?

ТОЧИК АСТАМ

Точик астам,
Точик астам,
Рези санги кӯҳсорам,
Бо замини камзаминам,
Ноз дорам,
Фаҳр дорам.

Точик астам,
Точ дорам,
Точи ман кӯхи баланд аст,
Теғаи гардункулоҳаш
Теғаи руҳи баланд аст.

Қад кашам сүи кавокиб
Чун ситеғи кӯхи саркаш,
Бо сари пур аз хаёле,
Бо дили дарёи оташ.

Точик астам,
Мепарастам
Лаҳни ширини дариям,

Сачда орам чун ба модар,
Сүи лафзи модариям.

Точик астам,
Пеши дунон
Хам сари худро наёрам,
Нангут номуси ниёгон
Дар ниҳоди хеш дорам.

Шеракам,
Темурмаликам,
Восеъи гарданфарозам,
Бо бадон ҳаргиз мадоро
Менасозам.,
Менасозам.

Чо диҳам дар хонаи чашм
Дӯстони меҳрубонро,
Душмани душмангуздозам
Чумлаи бадҳоҳи ҷонро.

Точик астам,
Точик астам,
Узви як мулки кабирал,
Болам аз иқболу бахти
Беназирал,
Беназирал.

МАН МОЛ МЕЧАРОНАМ

Ман пода мечаронам,
Подабонӣ бози нест.
Аз подабонии ман
Модарҷони ман розист.

Ҳар вакте барраамро,
Бузу бузголаамро,
Гову гусолаамро
Хона орам аз ҷаро.

Таърифам модар кунад,
Гар серанду фарбеканд,
Хуб агар чаронидам,
Имрӯз аз дина беханд.

Гар бузу бузголаам,
Аз пода монад қафо,
Гар гову гусолаам
Гушна ояд аз чаро,

Чун абри тира гардад
Табъи модарчони ман,
Аз як нигаҳ дилашро
Мехонад чашмони ман.

Ман зодаи дех астам,
Огохи кӯхистонам,
Моламро кучо бояд
Чаро барам, медонам.

Моламро чун даҳмарда
Дар пушта мечаронам...
Ман асло модарамро
Зик шудан намемонам.

РУЧӮИ ҚӮҲИ БАЛАНД

Қӯҳи сиёҳи саркашам,
Сар мекашам бар осмон,
Ҳаргиз набинад кӯҳаам
Пой заифу нотавон.

Чорист обе ҳамчу шир
Аз синаи гулрези ман,
Чон сӯи водӣ мебарад,
Оби равономези ман.

Ман модарам, фарзанди ман
Берафъату бенанг нест,
Ҳар күхбадам ганчи ман аст,
Ганчам фақат аз санг нест.

Чои васеи ман кам аст,
Боз о ба саҳни танги ман,
Доман күшояд навбаҳор
Аз домани ҳар санги ман.

Мисли сутун истодаам,
Истех дар ин хокдон,
Ман зинаи боми фалак,
По рӯи китфи ман бимон.

Беҳтар шиносӣ неку бад
Аз рӯн ин китфи баланд.
Бар он ки ҳампушти ман аст,
Пастӣ намеояд писанд.

Сардам магӯ, зоҳир мабин,
Борик бингар оташам,
Чун пайкари номусу нанг
Сӯи само сар мекашам.

ДАРСИ ТОК

Навбаҳорон чун сар ояд,
Фасли тобистон дарояд,
Ҳар наме дар ҷуи об аст,
Дар ҳисоб аст.
Об ҳоҳад сабзаи тар,
Об ҳоҳад боғи навбар,
Аз камобӣ токи моро
Нест парво,
Обгиросо бари нам

Барнишонда токи хуррам
Дар дили хоки зарандуд
Решаи худ.
Чои об аз синаи хок
Шири поке мемакад ток,
Хушаҳо то ранг оранд,
Нур боранд...
То ба саҳти оварӣ тоб,
Сар каший чун нахли шодоб,
Реша бояд ронд бар хок
Ҳамчунон ток.

ЧАРОФ

Руи чу,
Сари кӯча,
Болои дари куча,
Сӯи соҳил,
Сӯи бог,
Монд акоям чароф.

Кӯчаи пур-пuri санг,
Кӯчаи торику танг,
Кӯчаи пурчангу дуд,
Нуронӣ шуд,
Васеъ шуд.

Ҳар кас акнун шабона
Ояд ба сӯи хона,
Поро накубад ба санг,
Дигар нашавад дилтang.
Нури як чароги хурд
Тирагӣ аз кӯча бурд...

Коре набошад хуштар
Аз он ки андар олам,

Рахро кунад мунаvvар
Одам барои одам.

ХОЛАИ ГУЛРЕЗ

Раҳ мегузорад дастгоҳ
Пешу қафо,
Пешу қафо,
Резад паёпай руи роҳ
Гул бе садо,
Гул бесадо.

Аз оston то осмон
Гул ранг-ранг
Гул ранг-ранг,
Фабрика не, як гулситон,
Монӣ гаранг,
Монӣ гаранг.

Печад ба гул то марду зан,
Гул мениҳад,
Гул мениҳад,
Умре ба ту, умре ба **ман**,
Гул медиҳад,
Гул медиҳад.

Резад гули зебою тар
Аз орзу,
Аз орзу,
Соле баҳори гулбасар
Дар ҷашми ў,
Дар ҷашми ў.

Гул аз зиё, гул аз сафо,
Гул бехазон,
Гул бехазон...

Дастат набинад дардро,
Эй холаçon,
Эй холаçon!

ОҲАНГАР

Бар фарки оҳан мезанад
Марде тановар бо чакуш,
Аз зарби якрангаш садо
Шому сахар ояд ба гүш.

Мавчи шарап дар боли дуд
Боло парад аз дудмон,
Чашмак занад дар чашмҳо
Исторасон аз осмон.

Ин гуна боз исторае
Хар шаб фазояд дар фазо,
Аз хокдон пайдо шаванд,
Дар осмон истораҳо.

Хар вақт по монӣ зи дар,
Бар усто н-ояд малол,
Монанди як ҷону ҷигар
Гирад канор Устокамол.

Дил мекушояд пеши ту,
Сар бар мекакад ток,
Хар панҷаи Устокамол
Даҳто ҳунар гӯям, кам аст.

Зангулаю беду каланд,
Занчираю досу табар,
Бахши ҳамин дasti расост
Бо ҳалқаи зебои дар.

Дар пою дasti аспу ҳар
Наъли базеб ў мезанад,

Санге барои осиё
Аз хоракӯх ў меканад.

Чун з-оҳани тафсидае
Хезад шарап аз рӯи ў,
Ҳар руз борони арак
Резад зи рую муй ў.

Оҳан шавад монанди мум
Дар панҷай Устокамол...
Дар мулки мо кам кас ҳурад
Нони чу нони ў ҳалол.

ОБМОН

Сар лучу пову даст луч,
Беле ба каф дорад гузар,
Дар зери поящ хоки гарм,
Ташти зар андар төри сар.

Аз санг бар санге сабук
Ҳамчун ғизоле мепарад,
Ҷуи ба ҷу,
Боғи ба боғ,
Оби зулоле мебарад.

Хоре кашад аз доманаш,
Зарбе ҳӯрад поящ зи санг,
Аз неши хору сангкӯб,
Ҳаргиз намеояд ба танг.

Хуншор гардад пои ў,
Марҳам кунад аз хоки раҳ,
Дармони дарди ҷони уст
Сардобаву хоки сиёҳ.

Ғам раҳ нағирад бар дилаш,
Бас ҳушдил асту ҳушдимоғ,

Об оварад аз пои тал
Бо меҳр бар оғуши боғ.

Дар ҷӯяҳо муй ба мӯ
Қисмат шавад гар оби ҷӯ,
Чун ғунчае гул мекунад,
Чун сабзае ёбад нуму.

Гар буттаи лабташнаро
Аз ташнагӣ бидҳад раҳо,
Кам гардадаш озори даст,
Кам гардадаш озори по.

Гар сабзае гардад хазон
Хеле азият мекашад,

Бо ҳар ниҳоле, гар хурад.
Оби равон, қад мекашад.

Сар лучу пову даст луч,
Об орад аз бехи камар...
Сераш бубин, дар дех наяст
Ин сон дигар чонон писар.

ҲАСТ? НЕСТ!

Роҳи дарози хонаро
Ору намегирад хато.

Бар хонааш бе иштибоҳ
Лаклак бипуяд рост роҳ.

Гунчишк сүи лонааш,
Санҷоб сүи хонааш,

Харғӯш сүи ҷои худ
Бе саҳв монад пои худ.

Аз байни хоку сангү лой
Чолок монад муш пой,

Бо пайраҳи борики худ,
Бар хонаи торики худ.

Чунки барояш дар ҷаҳон
Якто бувад аз ин макон.

Ин ҷо фақат бо сад ҳавас
Озод мегирад нафас...

Аз хонаи худ, эй писар,
Ҷое ба дил наздиктар

Дар руи дуньё ҳаст?
Нест!
Марғубтар ҷо ҳаст?
Нест!

БҮҚАЛАМУН

Ҳар ҷо ниҳад по, беибо
Худро кунад мадҳу сито,
Аз он ки чобук ҳасту чуст,
Ҳар шуғл, кўй варзад,
Аввал бубинад обро,
Аз сар раҳонад хобро,
Бо худ барад пас кўзаро,
Аз по қашад пас музаро.
То дар муҳити гиру дор
Худро бисозад созгор...
Ўро ачиб хислатест,
Бал хислате не, одатест:
Рузе, агар кор оядаш,
Суде́ аз он гар боядаш,
Сад раҳ,
Ниҳад то пой пеш
Тағъир бидҳад ранги хеш.
Якруя не, садруя ўст,
Яксуя не, садсую ўст.
Бар ҳар муҳити хубу бад
Худро мувофиқ мекунад.
Дирӯз дидам,
Вақти кор,
Дартоз аз роҳи сипор,
Бигзашт чун,
Хокаш фишонд,
Дар зери хоки сард монд.
Аз ҷаҳди бисъёру ҷадал
Аммо нашуд рангаш бадал,

Аз чои худ дигар нахест,
Бар пои худ дигар нахест...

Хуб аст ё бад,
Ку, бигу,
Садрӯю садрангии ў,
Ё, эй гули хушрангу бу,
Якрую якрангии ту?

ДАР НИГОРИСТОН

Чашми таъриҳ гарм менигарад
Суи мо аз ҳама суи толор.
Сокин аст он қадар, ки метаркад
Хомушӣ зери ин дару девор.

Гуши дилро чу мавҷ бинвозад
Сози якзарбаи суми аспон.
Дастай ихтиёриёни савор
Раҳгузор аст сӯи кӯҳистон.

Офтоби баҳор майли ғурӯб
Аз сари кӯҳ мекунад башитоб,
Ҷур гардад суруди озодӣ
Бо ҳавои хуши таронаи об.

Панҷгӯша ситора мерезад
Шӯъла бар ҷашми шӯълаҷӯ зи кулоҳ.
Афканад ҳар яке зи мо хомуш
Суи шофу тапонча дер нигоҳ.

Сари ҳам мениҳад ба пои ситеғ
Раҳи печидаю қашоли дара,
Парчаме саҳт меҳурад алвонҷ
Дар сафи пеш аз шамоли дара.

Теғи кӯҳ манъи раҳ намегардад,
Сад нагардад ҳаму нишебу фароз,

Боз чун субҳ Инқилоб кунад
Дари шодӣ ба рӯи дехе боз...

Чашми таъриҳ гарм менигарад
Суи мо — ворисони некаҳтар.
Мо ҳамонем, ворисони шумо,
Вориси Инқилоби баҳтовар.

ПАГОҲӢ РАФТУ БЕГОҲӢ НАОМАД

Раъду абри сияҳ «тую ман» дошт,
Субҳ аз гиръя ҷашми равшан дошт.

Боғу барзан ҳама пур аз нам буд,
Сабзаи сарбаланд сарҳам буд.

Қўлбораш яке бубаст падар,
Ҷомаи корияш бикард ба бар.

Ришта бигрифту дафтару сўзан
В-аз лаби нон газид чени даҳан.

Пас паи субҳ рӯ ба дар овард,
Бо худ аз дар маро бадар овард.

Дошт як су канори ҷуй маро,
Буса бистонд аз ду руй маро.

Гуфт:

«То ҷои кор хеле роҳ,
Н-оям ин бегаҳу пагаҳ бегоҳ.

Боҳабар шав зи модару хоҳар,
Писар астӣ,
писар ба ҷои падар».

Баъд аз он руй суи куча ниҳод,
Кӯчаи танги деха гашт кушод.

Кучай хобнок буд хамүш,
Ларзаи барг мерасид ба гүш.

Ру-руи лою оби вақти саҳар,
Сүи кораш равона гашт падар.

Кулбораш кашо дар сари кифт,
Мани дар назди чўй банди шигифт.

Чуфти говаш набурд ҳамрахи худ,
Бо вай ин бор говрона набуд.

Модарам меравад зи пушти падар,
Чашмҳо лиққи обу рӯҳо тар.

Гар падар меравад ба манзили кор,
Дода модар чаро зи даст қарор?

Бехабар аз гапу зи кори замон,
Фофил аз аждаҳои ҷанги ҷаҳон,

Буд гумонам ба кор рафт падар,
Боз ояд ба хона шоми дигар...

Рафт он сӯ, ки дар паси ёла
Сурх буд ҷашми субҳ чун лола.

Субҳ аз гиръя ҷашми равшан дошт,
Раъду абри сияҳ «тую ман». дошт.

Пагаҳе рафту н-омад ў бегоҳ...
Ҷашмҳоям ҳанӯз чор ба роҳ.

ХОНАҲО МОНАНДАНД

Хонаҳои шаҳр монанд,
Лонаҳои шаҳр монанд,
Кӯчаҳои шаҳр монанд,

Чучахои шаҳр монанд.
Сурату сират ягона,
Саф кашида чун дугона.

Ҳар гаҳе аз дар бароем,
Аз раҳе ҳар гоҳ оем,
Хонаҳо аз мо бипурсанд,
Лонаҳо аз мо бипурсанд,
Кӯчаҳо аз мо бипурсанд,
Чӯчаҳо аз мо бипурсанд
Фарқ кардан мушкил оё
Дар паноҳи шаҳр моро?

Гарчи якранганд дар бом,
Гарчи якранганд дар ном,
Гарчи якранганд дарҳо,
Дар бари шому саҳарҳо,
Дар дами дар мисли тирэм
Мо гуселонему гирэм
Пешвоз аз ҷон падарро,
Модари чун точи сарро...

Гарчи якранганду яксон,
Фарқ месозем осон,
Дар дили ин шаҳри пуршон
Фаҳр месозем чандонъ
Сокини ин хонаҳоем,
Бонии ин лонаҳоем,
Зодаи ин кӯчаҳоем,
Ҳамдами ин ҷӯчаҳоем...

Ҳар касе, к-аз лавҳай ёд
Бар фаромӯши даме дод
Хонаашро,
Лонаашро,
Кӯчаашро,
Ҷӯчаашро,

Одами хуб аст?
Нест!
Хуб агар ў нест,
кист?

МАҲ НАБУВАД

Доман такиду хуршед
Аз тори қулла ҳам зад,
Бар куллаи сияҳбурд
Шом оташи алам зад.

Монанди арчаи хушк
Гардун гирифт оташ,
Рўмоли лолагун баст
Кўхи сиёҳи саркаш.

Аз пушти гўши қулла,
Аз зери чодари шом,
Оҳиста берун омад
Моҳи нав аз дари шом.

Бинмуд чун ду шохе
Аз теги камбари кўҳ...
Маҳ набвад он, баромад
Нахчир бар сари кўҳ.

САБЗИ САБЗ

Сабза саҳар сар кашид,
Сар аз хоки тар кашид,
Дид осмон сабзи сабз,
Оби равон сабзи сабз,
Кўхи гарон сабзи сабз,
Дашти калон сабзи сабз.

Ҳайрон шуд, аз ранги худ
Холо, ки бехабар буд.
Чунки мисли осмон,
Монанди оби равон,
Монанди күхи гарон,
Монанди дашти калон,
Субҳидам буд сабзи сабз,
Сабза ҳам буд сабзи сабз.

ЯК ДАРА ПУР АЗ САДО

Об мепарад аз күх,
Об оё пар дорад?
Як дара пур аз садост,
Як дара шар-шар дорад.
Хушк лабони ёла,
Соҳил лаби тар дорад.
Тўри хушранги обӣ
Сабза тори сар дорад.
Қабки маст аз сози об
Қақра рӯи чар дорад,
Нигаҳ бар ин манзара
Аз тега саҳар дорад.

ДАР ЗЕРИ КҮХИ ҚАЛОН

Дар зери күхи калон
Чашмаи калоне ҳаст,
Зери чашмаи калон
Бурси паҳлавоне ҳаст.
Дар зери бурси калон
Харгушак хона дорад,
Дар шохи бурси калон,
Булбулак лона дорад.

Харгүшак бача дорад,
Шаш бачай дилрабо,
Булбулак чүча дорад,
Шаш чүцаи хушсадо.

ЧИРО ЧИ ЗИНАТ ДИҲАД?

Ҳар чӣ зинате дорад,
Қадру қимате дорад.
Гул зинати гулзор аст,
Зинати ёбон хор аст.
Мева зинати боғ аст,
Майса зинати роғ аст,
Тарма зинати дара,
Дара бо тарма сара.
Зинати қӯҳистон теғ,
Зинати баҳорон меғ,
Зинати ҷубор об аст...
Зинати кас одоб аст.

КУЛЧАИ МО ГАНДА БУД?

Худро ҳами дар задем,
Остиро бар задем.

Гирди оташ нишастем,
Дар тоба кулча бастем.

Кулчай мо ранг овард,
Ранги ранги занг овард.

Баъд каме табаҳ шуд,
Баъд каме сияҳ шуд.

Дуди кулча баромад,
Доди оча баромад.

Пора-пора-пора шуд,
Тора-тора-тора шуд.

Пора-пора мепарад,
Бод кучо мебарад?

БОД КУЧО МЕБАРАД?

Қоку зеби лаби чу,
Субҳ шукуфт қоку.

Кулоҳе бар сар ниҳод,
Кулоҳе аз зар ниҳод.

Бегаҳӣ боди вазон
Дод қокуро такон.

Кулоҳаш аз сар парид,
Чун парид аз сар, дариid.

Қулчамонро кушодем,
Харгиз нишон надодем.

Ҳеч кучо набурдем,
Поки покиза хурдем.

Кулчаи мо ганда буд?
Хона пури ханда шуд.

АСПЕ ЯГОНА

Одӣ магӯ, саманд аст,
Бовар макун, ки аз лой.
Аспам чудо даванд аст,
Чун бод мезанад пой.

Чун сих гүшҳо чур,
Дум рост мисли хода,

Бо майли роҳсанҷӣ,
Дар рӯи раҳ ситода.

Аз химчае лаҷомаш,
Аз лои сурх зинаш,
Аз хока холи чун барф
Дар дасту дар ҷабинаш.

Аз шоҳаи сияҳбед
Як ҳадраро шикастам,
Дар пою дasti аспам,
Аз ҳадра наъл бастам.

Аспе шавад ягона
Қас андаке тарошад...
Аспе ба ҳушнамоӣ
Чун аспи ман набошад.

ЧИНОР

Дар паҳлуи роҳи гузар,
Дар рӯи оби ҷашмасор,
Бо дasti ҳуд рӯи баҳор
Рузе нишонидам чинор.

Як тағнаи такчаст буд,
Як химчай борик буд,
Як раҳ нигаҳ дӯзи, базур
Бар ҷашми раҳрав менамуд.

Гирди тани бехори ҳуд
Аз ҳорча девор дошт,
Дasti ҳато то нашканад,
Пушту паноҳ аз ҳор дошт.

Бо майсаҳо якҷоя буд,
Бо сабзаҳо ҳампоя буд,

Бо оби сарду күхі сабз
Дар нисбати ҳамсоя буд.

Рұхе варо омад ба тан
Аз бұсаи гарми баҳор,
Барге күшоду шох баст
Дар пойбұси күхсөр.

Аз синаи хокаш макид
Шаҳде ба сони шири пок,
Зуре гирифту қад кашид
Чун зодаи ин обу хок.

Бингар, чинори ман чи сон
Зебост рүи чашмасор,

Фарру шукухе додааст
Бар чор сүи чашмасор.

Дасти насими күхгард
Бинвозадаш шому сахар,
Чун пахлавон сар мекашад,
Дар пахлӯи роҳи гузар.

ЛОЛАГОҲ

Лолагоҳ, эй Лолагоҳ,
Эй кони гули лола,
Лаългун оvezай
Дар гуши сабзи ёла.

Лолаи тоза раста
Лолаи даста баста,
Хубу дилкаш ин қадар
Баст туро кӣ даста?

Холӣ дар лаби бора,
Тобӣ аз ҳар канора,
Бора дар сурати асп,
Туй ҷобук савора.

Чун гиреҳбаста муштий,
Мушти сахту дуруштий.
Пушту паноҳи пушта,
Пуштаро бори пуштий.

Поят андаруни об,
Рӯят сүи офтоб,
Зебу фаре, ки дорӣ,
Ҳеч надорад ҳисоб...

Лолагоҳ, эй Лолагоҳ,
Бо ман бигӯ, дил чаро

Умре мемонад кашол
Боре гар бинад туро?

ВАҚТИ ШОМ ДАР ЛАБИ БОМ

Лаби бом аст,
хаёлаш побанд,
Мекунад чониби маҳ
дер нигоҳ.
Хар ситора
шабаҳи боми баланд,
Аз тамошо
нашавад сер нигоҳ.
Шояд он чой яке
дар лаби бом
Бинишааст,
хуш аз хандаи моҳ.
Аз лаби боми фалак
бо ҳавасе,
Мекунад чониби у
низ нигоҳ?

ШОДИ БО ГАМ НАПОЯД

Исту бисти Басанда
Хушгапиясту ханда.

Гап занад асал барин,
Гап занад масал барин

Як олам маънӣ дорад,
Гӯш кунӣ, мефорад.

Гапҳои ўро ҳавас,
Кас мекунад ҳар нафас.

Фарк аз ү дорад Хубон,
Хубон духти бадзабон

Гап занад, гапаш чун хор
Дилро медиҳад озор.

Як бор ой ру ба ру,
Умре гардй дур аз у,

То ашкат чои ханда
Н-оварад ин газанда...

Ҳар чо Басанда бошад,
Шухиву ханда бошад.

Хубон он чо наёяд...
Шодй бо ғам напояд.

ГАРМИИ МАѢВОИ МО

Барф шуд оҳиста шах,
Кӯча шуд анбори ях.
Аз нафаси боди сард
Чону дил ояд ба дард.
Лек нагӯям хунук
Ҳасту либосам тунук.

Ҷогаҳи ман нарми нарм,
Хонаи ман гарми гарм.
Чунки бувад дар барам
Ҳамбараму ҳампарам
Модари яктои мо,
Гармии маѢвои мо.

БЕКОР НИШИНАМ?

Деҳқон раҳи сахро гирифт,
Чупон раҳи талро гирифт.

Кацкорд дар каф шодмон
Бар боғ омад боғбон.

Ҷуқан сүи чӯ рӯ ниҳод,
Рӯ сүи гул ору ниҳод...

Дар инчунин рӯзи сара,
Рӯзи пур аз файзу фара,

Болои ҳам бинҳода даст
Бекор мебояд нишаст?

Рафтам сари кори падар,
То аз падар гирам хабар.

Вақте ҳама машғули кор,
Бекор будан ҳаст ор.

МЕФ

Аз хобу хобу хобу хоб
Дилгир шуд бисъёр меғ,
Чун баст чашми офтоб,
Пушид чун рӯи ситеғ.

Як ҳафта меғ ашке фишонд,
Як ҳафта нам бо гул нишаст,
Як ҳафта гул аз ханда монд,
Як ҳафта ғам бо гул нишаст.

Як ҳафта тар шуд бому дар,
Як ҳафта ҳавли нам кашид,

Зах шуд ҳама роҳи гузар,
Монд аз чило оби сафед.

Мег аз нишастан хаста шуд,
Аз сабза шустан хаста шуд,
Зик аз нигоҳи баста шуд,
Ғун шуд яке,
Як даста шуд.

Рафт аз дара меги лаванд,
Бишкуфт гул, тобид об,
То одамон шодӣ кунанд,
Хандон баромад офтоб.

НОТАРС ЧӢ СОН ШАВАД ӯ?

Аз навда ба навда дав-дав ояд,
Парво накунад зи роҳи нобоб,
Тарсанда, кӣ ҳеч нест, санҷоб
Дар шоҳи дараҳт меравад хоб.

Тозон-тозон қатори модар
Оҳубара мерасад зи тангӣ,
Тарсанда, ки нест беҳаросе
Аз санг сабук ҷаҳад ба санге.

Маймунбача мисли дорбоз аст,
Овезай гӯши шоҳай тар.
Тарсанда, ки нест, бехаёле
Аз шоҳа парад ба шоҳи дигар.

Ҳамсояи ҳафтсолаи мо
Бе гиря ба поя по намонад,
Тарсанда, ки ҳаст, ҳеч танҳо,
Аз бом фуромадан натонад.

Санчобаку охубарра, гүед,
Маймунаки тезпар, ту ҳам гү,
Нотарс чй сон шавад, ки номаш
Ҳар чо набаранд ҳамчу тарсу?

САБАБ ЧИСТ?

Бархест ҳавр чун меғ
Аз рӯи боми хона,
Аз ҷашми шӯша ашке
Барроҳ гашт дона.

Абр омаду ба фарки
Гулбутта соябон шуд,
Аз ҷашми буттаи гул
Ашке ба рӯ равон шуд.

Резад ба рӯй беист
Ашки ду ҷашми Шаҳло,
Донӣ, бигӯ, сабаб чист
Ашки қатори уро?

БАҲОР ҚӮЧ БАСТ

Бо ҳанда бигзашт офтоб
Аз теги қуҳи нуқратоб,
Бар қӯи бераҳ раҳ кушод,
Гармӣ ба оби сард дод.
Вақте ки аз аҳро гузашт,
Гулранг шуд оғӯши дашт.
Шабнам, ки дар барги алаф
Метофт монанди садаф,
Дар поя шуд бо як шитоб
Пинҳон зи ҷашми офтоб...

Фасли баҳорон күч баст,
Бар тахт тобистон нишаст.

ФЕЛОН БАРОМАД ОФТОБ

Фелон баромад офтоб
Болои боги руи шах,
Чоъук хӯрад бар пеш тоб
Чун чарх аз паҳлӯи шах.

Аз рӯи олу нарму гарм
Бусид шириин офтоб,
Аз бӯсаҳои гарму нарм
Олуи тар бигрифт об.

Бусид шириин гарм-гарм
Аз ҷашму рӯю мӯи ман,
Аз буси гарми офтоб
Бишкуфт гул дар рӯи ман.

Сар лучу китфу пой луч,
По мегузорам рӯи рах,
Олу бичидам даҳ ҳавуч,
Бо ҳуд барам бар киштгаҳ...

Дар хона биншинам ҳамуш?
Сарро ниҳам бар пои хоб?...
Ку токате,
болови шах
Фелон баромад офтоб!

БҰСА ЗАД ОФТОБ

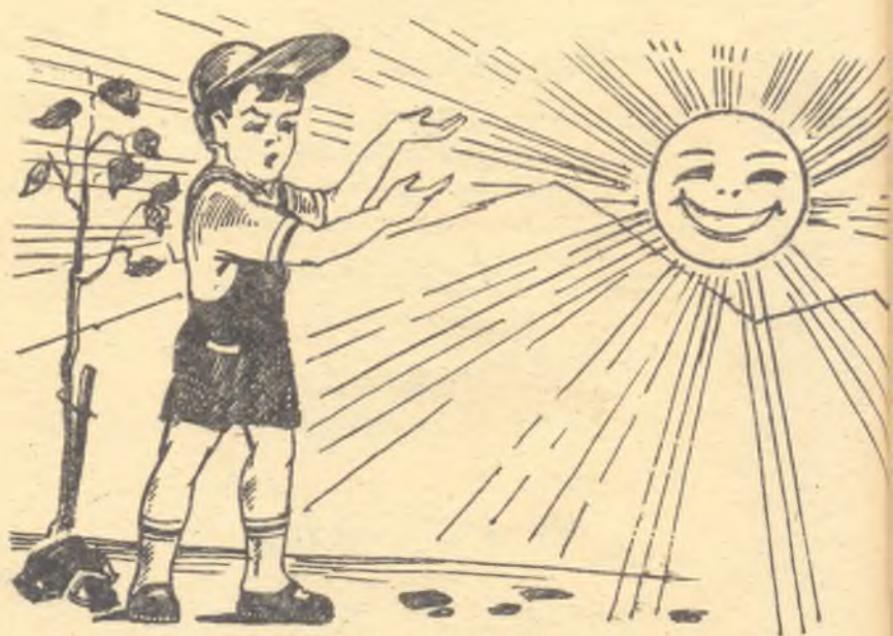
Хоки бечон ҷон гирифт,
Зеб құхистон гирифт,
Бұса зад чун офтоб.

Гандуму чав сар кашид,
Тсчи нав аз зар кашид,
Бұса зад чун офтоб.

Лолагун шуд руи роғ,
Пухт тути хоми боғ,
Бұса зад чун офтоб.

Фелос асал барин шуд,
Олуча шаккарин шуд,
Бұса зад чун офтоб.

Мову регу руи об,
Шодии дил беҳисоб,
Бұса зад чун офтоб.

Ин қадар ҳам дилнишон
Мисли буси моми чон,
Бүси гарми офтоб?

МО ТУРО ЁД КАРДЕМ

Тути балхӣ рӯи раҳ пухт,
Зарбадан дашту даман шуд,
Ранги худ олу бадал кард,
Сурх ҳамчун рӯи ман шуд.

Гандуму ҷав шуд тилой,
Пуштаву тал шуд зарандуд,
Қӯҳдоман ранг бигрифт,
Ҷо барои шабдарав шуд.

Обаке чак-чак чакон аст,
Мисли ашки ях равон аст,
Чӯчаи кабк аз сари санг
Аз паи модар парон аст.

Кӯч аз дашту даман баст
Чорпо сӯи қӯҳистон,
Боз шавқи қӯҳгардӣ
Мекашад аз нуки домон...

Бе ту мо дилгир будем,
Эй тамуз, эй фасли гармо,
Бӯса бар лабҳои ях зан,
Гармие дех ҷони моро.

Дер кардӣ,
Ёд кардем
Мо туро бисъёр, бисъёр,
Фикри мо кардӣ ту боре,
Фасли гарми мулки қӯҳсор?

БОЗ ОМАД ТАМУЗ

Поро агар монӣ ба хок
Сузад кафи по нимарӯз,
Хомӣ макун, аз чой хез,
Боз омад айёми тамуз.

Тафсид монанди танӯр
Домони дашту рӯи тал,
Аз тасфи гармо кардааст
Кӯхпоя ранги рӯ бадал.

Теги нигоҳаш мекашад
Аз авҷ бар сар офтоб,
Ҷӯ мешавад аз зери му
Бар чашму рӯ дар соя об.

Барги палак пажмурдааст
Хушк аст ҷуву нест нам,
Аз ташнагӣ барги алаф
Сар рӯи раҳ оварда хам.

Чун ташна гармиро фуру
Серӣ барад шохи дараҳт,
Бояд шавад ширину нарм
Ҳар мeve турш асту саҳт.

Гар киштае буд норасид,
Дар киштзорон мерасад,
Аз ҳиммати фасли тамуз
Рӯзӣ фаровон мерасад.

Хомӣ макун, рӯ барматоб
Аз лутфи тобистони гарм,
Нӯши нигоҳи офтоб
Бошад ҳузури ҷони гарм.

Болои реги нарму гарм
Хобам миёни нимарӯз.
Хомии худро меназам
Дар деги чушони тамуз.

ЗЕБӢ

Зебӣ дар гӯшан боғ,
Бинмояш он ҷо суроғ.
Зебӣ дар тори дарахт,
Кам кунад бори дарахт.
Боғе калон, кобияш
Осон намеёбияш.
Гуфти ман беғиреб аст,
Зебӣ монанди себ аст.
Чун ду себ ўро ду рӯ,
Чашмоне чун ду олу,
Бинияшро бубинӣ,
Себи яҳак, на бинӣ,
Чо гашта ҷои занах,
Себи сафеди берах.
Зебӣ чинад аз саҳар
Себи боғи лаби ҷар,
Аз себи чидаи ӯ
Пур майдони руи ҷӯ.
Себу себу себу себ,
Саҳне аҷаб дилғиреб,
Ин ҳамаро бо ду даст,
Як худи Зебӣ чидаст.
Кори Зебӣ базеб аст,
Беғанду беғиреб аст.

МЕВАЧИНЙ МЕРАВЕМ

Танҳо машин дар тангчо,
Аз тангно берун баро,
Майле агар дорӣ ба мо,
Бо худ сабад гиру биё.

Мо мевачинӣ меравем,
Чашми саҳар равшан шавад,
Ман меравам,
Гул меравад.
Баҳрину Парвин меравад.

Дар боғ ширин пухтааст
Олую зардолую себ,
Мисли асал,
Мисли шакар
Тармеваҳои дилфириб.

Афзояд аз ҳар баргу бар
Нуре ба нури дидает,
Ҷонат ҳаловат мёбарад
Аз меваҳои чидаат.

Пар мезанад шодӣ чу кабик
Дар домани қӯҳи фароз,
Дар боғ ҳандоҳанди мо
Гул мекунад рӯзи дароз.

Танҳо машин дар тангчо,
Аз тангно берун баро,
Мо мевачинӣ меравем,
Бо мо биё,
Бо мо биё!

АЗ СУХБАТХОИ СОМОН

СУХБАТИ СОМОН БО МЕВА ВА ҚУТАЛ

— Олу, олу, эй олу,

Аз чист сурхий ту?

— Сурхиям аз гармояст,
Гармо дар чонам чояст.

— Себак, себак, чī сон ту

Ширин шудиу дилчү?

— Таъми ман аз гармояст,
Гармо дар чонам чояст.

— Анчир, анчир, эй анчир,

Ту чун шудй дилпазир?

— Ҳадяе аз гармояст,
Гармо дар чонам чояст.

— Ангур, ангур, эй ангур,

Аз күчост ин шаҳду нур?

— Аз эҳсони гармояст.
Гармо дар чонам чояст.

— Қутал, қутал, эй кутал,

Зарҳал шудй ту пал-пал?

— Вақташ омад, соз омад
Фасли гармо боз омад.

СУХБАТИ СОМОН БО ОФТОБИ ТОБОН

— Эй офтоб, эй офтоб,

Эй офтоби шуълавар,

Аз чашми ман гаштй ниҳон,

Шабро чī сон кардй сахар?

— Дар пушти як күхи баланд,
Дар як диёри гулбабар,
Бо дүстоне мисли ту
Бурдам шаби хубе ба сар.

— Эй офтоб, эй офтоб,
Эй офтоби шуълабор,
Боз омадӣ бисъёр гарм,
Чун омадӣ бар куҳсор?

— Боз омадам, гарм омадам,
Сардӣ барам аз регу об,
То ту тани худро дихӣ
Дар регу обам обу тоб.

— Эй офтоб, эй офтоб,
Эй офтоби шуълакор.
Аз ғайри обу реги тар
Нурат кучо созӣ нисор?

— Дар пуштаҳо бар киштаҳо
То сар кашад гандум ва ҷав,
Дар боғ то ранг оваранд
Тармеваҳои нав ба нав.

— Эй офтоб, эй офтоб,
Эй офтоби шуълазан,
Бо кӣ ту ҳамдам мешавӣ
Чун меравӣ аз ҷашми ман?

— Албатта, мегӯям ба ту,
Фардо чу оям рӯ ба рӯ.
Ҳар ҷо равам, эй дӯстрӯ,
Ҷӯям рафиқе мисли ту.

СҮХБАТИ СОМОН ВА ҚҰХИ САРКАШ

— Эй құхи саркаш, ин қадар
Сар мекашің сүи само,
То чанд сар бармекашің,
Қад мекашің то бар кучо?

— Сар мекашам, қад мекашам,
То он замон, эй өлони өлон,
То аз сари китфам ниҳій
По бар сарой Каңкашон.

— Эй құхи сар то пой зеб,
Сарсабз ҳастің ин қадар,
Якумр мегириң чаро
Пұшоки сабзи худ ба бар?

— То мурғакон дар шохаҳо
Монанд зебо ошён,
Сомони өлон хушдил шавад
Аз чаҳ-чаҳи ин мурғакон.

— Эй құхи дар гил пойбанд,
Эй сарбаланди побақо,
Аз домани ин обу хок
Бигрифтай маҳкам чаро?

— Поят набошад пойдор
Гар дар дили хоки ватан,
Душвор дар рүи замин,
Сарро баланд афрохтан.

СҮХБАТИ МАРДИ РАҲГУЗАР БО СОМОН

— Тозон кучо ҳастің равон
Дар айни гармии ҳаво?

- Сүи даравчо меравам,
Пеши даравгарҳои мо.
- Чои дарав ҳоло кучост,
Бар мо бидех онро нишон?
- Дар пушти пушти ёлаҳост,
Он ҷо, ки об ояд давон.
- Об аз кучо, бар мо бигӯ,
Ояд давон, эй гулписар?
- Оби зулол ояд давон,
Аз пушти шах, аз бехи ҷар.
- Шах дар кучо, ҷар дар кучост,
Бинӣ аз ин ҷо бо нигоҳ?
- Он ҷо, ки монанди таноб
Тобад хати печони роҳ.
- Қастро барад то бар кучо
Ин раҳ бигӯ, аз ин макон?
- То бар даравчо мебарад,
Он ҷо, ки ман ҳастам равон.

СҮҲБАТИ СОМОН БО ҶАНБАРШОХИ АЛО

- Ҳар саҳар ба сўи кӯҳ
Чаро меравӣ чаро?
- Ҷои хуби хуби хуб
Кӯҳ аз барои чаро.
- Пур аз сабзаву об аст
Атрофи хонаи мо.
- Чун обу сабзай кӯҳ
Набвад дар олам ғизо.
- Рӯи оби кӯҳи сабз
Шаб намехобӣ чаро?
- Ман хобам, ту мемонӣ
Бе ғизое ҷонғизо.
- Шират хеле хушгувор,

Ин таъми хуш аз күчост?
— Аз обу сабзаи күх
В-аз ҳавои пурбаҳост.

СҮҲБАТИ СОМОН ВА ОРУИ АСАЛ

— Ору, ору, эй ору,
Сахту сангин кори ту,
Аз баҳри андаке шаҳд
Рӯзе гул мекунӣ бӯ.

Умре овора ҳастӣ,
Сарсону саргардонӣ,
Оё ҳама гулҳоро
Бӯ карда метавонӣ?

— Коре сангин асту саҳт,
Қ-он табъи дил набошад,
Хар коре, ки дилҳоҳ аст,
Ҳаргиз мушкил набошад.

Коре, к-аз он суд ояд,
Набвад душвору дилсуз,
Душвор асту дилсуз аст
Гар муфт бигзарад руз.

КУЧО ШУД ПИНҲОН ТАФСИ ТОБИСТОН

Салқин каме ҳаво шуд,
Тафси ҳаво кучо шуд?
Тафси ҳаво магар рафт?
Чун рафт?
Бар ҳадар рафт?
Тафси ҳаво ниҳон шуд,
Баргу, ниҳон чӣ сон шуд?

Пинҳон чаро шуд аз дех?
Пинҳон кучо шуд аз дех?
Ҳаргиз машав ту пӯё,
Ҳаргиз машав ту ҷуё,
Донист хуб бояд:
Ҳар рафта пас наояд.
Тафси тамузи тафсон
Рафт аз бари қӯҳистон,
Дар пушти қӯҳсорон
Оҳиста гашт пинҳон,
Вақташ, ки бар сар овард,
Тарки диёри мо кард.
Ҳар кор буд, адо шуд,
Ҳар кор буд, бачо шуд,
Аз хизмати писандаш,
Аз ҳиммати баландаш,
Бар мо нишонае монд
Гармо нишонае монд.
Берун баро зи хона,
Бингар бар ин нишона:
Дар шоҳай дараҳтон,
Бар меваи фаровон,
Дар ҷуяҳои полез,
Бар ҳосили диловез.
Дар киштаҳои ангор,
Бар ҳӯشاҳои пурбор,
Дар саҳни марзи дехқон,
Бар пахтаи шукуфон...
Тафси ҳаво кучо шуд?
Чо байни ризқи мо шуд.
Он чӣ нишони гармост
Соле тамом бо мост.

САБЗДЕХ

Офтоб аз тега чун сар мекашад,
Тега аз зар банд бар сар мекашад,

Сабздеҳ бо ташнаҳолии зиёд
Нурро пеш аз ҳама дар мекашад.

Хона рӯи хона,
Рӯи бом бом,
Ин яке бом, он яке саҳни тамом,
Гар бароӣ тори боме, меҳурad
Дакка сар бар осмони нилфом.

Чашм дӯзӣ аз сари санғе агар,
Водие сурат кашад пеши назар,
Бо раҳу бероҳаю қаҷроҳае,
Бо талу зовияю қӯҳу камар.

Обаке монанди шири хушгувор
Печ-печон мерасад аз барсзор.
Рӯй-рӯи сангҳо ҷо додааст
Пасту боло деҳаро андар канор.

Зех занад вакти ғуруби офтоб
Бар ситеғи қӯҳ аз зар нуру тоб,
Сабздеҳ баъди ҳама ҷои дигар
То саҳаргоҳон гуселонад ба хоб.

Сабздеҳ бо пирях ҳамсоя аст,
Сабздеҳ бо қуллаҳо ҳампоя аст,
Гарҷӣ дур афтода аз ҷашми ҷаҳон,
Бо ҳама рӯи ҷаҳон якҷоя аст.

МУТТАҚО

Қӯҳҳо хомушанд чун пирон,
Қӯҳҳо саҳт кардаанд сукут.
Қисса гӯянд бурсҳои дароз
Бо ҳам аз дидаю шунидаи худ.

Ҷашмаҳо — мутрибони рӯҳафзо
Зери лаб нағма мекунанд эҷод,

Байни шохи дарахту чоки күх
Гум кунад рохӣ хештанро бод.

Дида дӯзад ба рӯи сабзи дара
Офтоб аз бари ситеғи баланд,
Бар сари сабзаи чу мӯи бара
Чакад аз ҷашми ҷашма оби чу қанд.

Пушти ҳам пушти пушта такя зада
Хонае ҷанд сурати лона.
Манзаре нури ҷашму тоби дил аст,
Манзили мову туст, Ҷонона.

Бо талу бурсу тармаву обаш
Ҷой дар ҷои ҷони мо дорад.
Деха дорему муттако дорем,
Мисли мо деха муттако дорад.

ҚҰРАРОХ

Борик асту қацмакаң чун роҳи мор,
Дар бари күхү сари тал хұфтааст.
Бигзарад аз зери сангу рӯи хор
Хору гул рӯи раҳаш бишкуфтааст.

Кист он ки бори аввал қашф кард
Пай заду рӯ бар раҳи мақсад ниҳод?
Бори аввал аз канораш раҳ сипард,
Пай заду бар дигарон пайраҳ күшод?

Ед н-орад,
Мениҳад умрест сар,
Пеши пои роҳчую раҳгузар,
Пир ҳамчун күхҳои пирасар,
Пир ҳамчун ҷашмаҳои беғубор.

Гаҳ нишебу гаҳ хаму гоҳе фароз,
Паҳн не, чун шаҳраҳу ҳамвор нест.
Раҳравонро раҳнамою чорасоз,
Бо савори мошин ўро кор нест.

Сабза пинҳон кай кунад рӯи варо,
Бо кафи дасташ кучо пӯшад ҳазон,
Аз бара什 шому сахар дар рафтуо
Селаи кабку қатори охувон.

Пай супоранд аз бара什 ҳаргӯшакон,
Рах равад бо хорпуштак хорпушт.
Гургу рӯбах дар бара什 ёбад макон
Хирси хобӣ мениҳад пои дурушт.

Он якеро мекунад сүе гусел,
Он якеро боз гирад пешвоз,
Ҳамчуноне буд беному нишон
Монадон сон дар паноҳи кӯҳ боз.

КАЙҲОНИ МАН

Гаҳвораам ҷунбонд дех,
Дар мактабам ҳононд дех.
Во чун кунам тори гиреҳ,
Чун модарам фаҳмонд дех.

Бе модарам, чун модарам
Омуҳт лафзи модарӣ,
То бар фалак осон парам
Болам бубахшиду паре.

Рафт аз сарам гар модарам,
Обаш ба ҷои шир шуд
В-аз мевааш ҷашми тарам
Ҳам хушк шуд, ҳам сер шуд.

Дасти мұхаббат бар сарам
Хамсояи кампир монд,
Ҳар наврасида — додарам,
Фарзанди чон ҳар пир хонд.

Хокаш ба чон мархаме
Шуд руи захми дасту по,
Бодаш рабуд аз сар ғами
Озурдачонии маро.

Кардам ба роҳи ростон
Роҳи раҳомӯзаш равон,
То нек бошам дар замон,
Некӣ кунам бар одамон...

Пас мушти хоку санг нест,
Ин деҳа кайҳони ман аст,
Онро дигар ҳамсанг нест,
Моми бех аз ҷони ман аст.

ДАРАХТОН

Таконе дасти сарди бод
Ба сахтӣ шоҳаҳоро дод,
Ҳазон аз шоҳи хоболуд
Ба рӯи хушки хок афтод.

Чудс хушкидабарге шуд,
Ки рӯзӣ гарми тобистон
Танашро чун сипар медошт
Дами теги тафи сӯзон.

Сабук шуд шоҳи боровар,
Тунук шуд ҳусни руи боғ,
Аз ин пас боғ мегардад
Нишеман аз барои зоғ..

Дарахтон гарчи мечунбанд,
Ҳама дар хоби нүшинанд,
Бахори сабзсиморо
Дарахтон хоб мебинанд.

ШАМОЛ

Дар дех шамоли тирамох
Аз субҳ бозӣ мекунад,
Сӯи басӯе рах ба рах
Хуш асптозӣ мекунад.

Девору дарро мезанад
Бо мушти сардаш беибо,
Монанди гурге медиҳад
Пайваста аз мӯрӣ садо..

Шоҳи баланд аз шиддаташ
Хам мешавад сӯи замин,
Ҳар бор чун бобои ман,
Бар хок мемолад ҷабин.

Пешу кафо созад чудо
Аз шоҳаҳо бори пасин.
Мӯи ба ҳам печидааст,
Беди паси боми ҳасин.

Хору ҳазонро чидааст
Ранги ғарам болои ҳам,
Дар роҳ марди раҳгузар
Душвор бардорад қадам.

Мехоҳад осон салларо
Аз сар барад чун барги коҳ,
Бозӣ ба бозӣ ҷомаро
Дар тан дарад дар рӯи роҳ.

Қамчӣ ба аспаш мезанад
Ояд садояш аз чибол...
Хусне надорад тирамоҳ
Бе ҳазлу бозии шамол.

ТАҒОБИЁРАК

Бар рӯи каф омад маро
Бо буи гул, бо буи хор
Гуфтам:

— Пари худро кушо,
Рав, рав тағоямро биёр.

То нӯки дастам монд по,
Пас боли худро боз кард.
Бо як шитобе бар ҳаво
Аз дasti ман парвоз кард.

Аз рӯи ҷӯ бигзашту роҳ,
Аз сохили дарьё гузашт,
То хубтар кардам нигоҳ,
Аз домани саҳро гузашт.

Чои тағоям дури дур,
Ў сокини шаҳри дигар...
Шояд равад то кӯхи Чур?
Шояд барад аз ман ҳабар?

ГУНЧИШҚАКОН

Дар шоҳаҳо чун баргҳо
Гунчишқакон биншасгаанд,
Гунчишқакон дар шоҳаҳо
Чун баргҳои бастаанд.

Гунчишкакон дар шохаҳо
Чун баргҳо кам мешаванд,
Дар шохаҳо чун баргҳо
Гунчишкакон зам мешаванд.

Пешу қафо пар мезананд
Аз шохаҳо бар шохаҳо,
Резанд аз тори ҳаво
Чун баргҳо пешу қафо.

Баъди зимистон медамад
Субҳи баҳори гулфишон.
Ид аст, бозӣ мекунанд
Гунчишкакон чун кудакон

УҚОБ

Дар осмон пар мезанад,
Бар осмон сар мезанад.
Аммо ду ҷашми тезбин
Бо меҳр дӯзад бар замин.
Хоҳад, ки бинад хубтар
Руи диёри гулбасар.
Сер аз тамошояш шавад...
Аз тега боло меравад.
Савти хуше аз осмон
Бар гӯш ояд ҳар замон:
«Ҷое дар ин дайри қуҳан
Беҳтар набошад аз Ватан».

МУСИЧА

Ҳар сахар аз пушти дар
Мусича ово дихад,
Дон модарам ҳар сахар
Дар пушти дар мениҳад.

Кум-куме пур аз суур
Аз зери айвон ояд,
Дондехашро ташаккур
Гүяд мусича шояд.

Мусича хушдимоғ аст,
Як коса дона дорад.
Дар чашми модари ман
Хурсанды хона дорад.

Қу

Толоб нилтоб аст,
Қу андаруни об аст,
Дар чой худ начунбад,
Тавре, ки гүй хоб аст.

Не чашм медавонад,
Не бол мефишонад.
Бар оби сарду сокин
Не нул мерасонад.

Як шаҳр мешитобад,
Як шаҳр чора кобад,
То аз азоби гармо
Мӯе амон биёбад.

Хoke, ки зери пояст,
Чун лахчай бачояст.
Оташ ҳаво гирифта,
Гарм аз сахар ҳавояст.

Куро на ғам, на парво
Аз таффу тоби гармо.
Дар об менишонад
Тафси дили ҳаворо.

СҮРЕ БАПО ШУД

Гамбуск хеле кор кард,
Болои тал шудгор кард.

Ҳамсояҳо шодон шуданд,
Ҳарсӯ ҳама тозон шуданд.

Ҳон сузанак наздаш қушод,
Нон сузанак наздаш ниҳод.

Гаҳвораҷунбон чои гарм
Оварду тарҳавлои нарм.

Ору биёвардаш асал,,.
Суре бапо шуд руи тал.

Баски барои хонадон
Гамбуск шуд ёриасон.

Бори нахустин кор кард,
Болои тал шудгор кард.

ХОНА ПУРИ ДОНА

Мурча рўзи тамом
Бор кашон-кашон кард,
Аз субҳ то дами шом
Пур хаммаро зи дон кард.
Дон ризқи хонадон аст,
Серй аз руи дон аст.

Болои ҳам раҳти дон
Бор шуду баста шуд,
Аз хезу шин, гиру мон
Мурча хуб хаста шуд.
Мурча бемиён шуд,
Обак чакон шуд.
Мурча — бачагон
Дағъояке бархаво
Соъаз барои модар
Карданд дилнишин чо.
То каме роҳат кунад
Хуш истироҳат кунад.

Чобук ҳар сӯ давиданд,
Обаш оварданду нон,
Бодом оварданду қанд,
Назди модар руи хон.
Боз омад оши палав
Аз дони гандуми нав.

Зери сояи сада,
Пеши як села фарзанд,
Мурча паҳлу зада,
Мурча хеле хурсанд.
Ҳар коре, ки ҳалол аст,
Роҳаташ бемалол аст.

ГУМКАРДАРО ЁБАД АСО?

— Касро мадех бехуда ғам,
Боз о, кучо рафтӣ қалам?
— Ҳаргиз маҷӯ, аз хона рафт,
Дар нӯлаки бедона рафт.
— Рустӣ кучо, эй дафтарам,
Raftӣ зи болои сарам?
— Он ҳам наояд, дур рафт,
Дар рӯи боли ҷур рафт.
— Ин ҷо будӣ то вакти хоб,
Пинҳон кучо гаштӣ, китоб?
— Он ҳам наояд, сор бурд,
Бар домани кӯҳсор бурд...
Он як китобу як қалам
Вон дафтаре медод ғам,
Монданд бар ахволи худ,
Raftанд, илоҷе чун набуд.
Чунки Асо вакти зиёд
Аз танбалӣ диққат надод.
Акнун, ки мекобад Асо,
Гумкардаро ёбад Асо?

ҶӢ ШУД БА АНВАР?

— Дафтар кучо шуд?
Анвар ҳамуш аст.

— Мистар кучо шуд?
Анвар хамүш аст.

— Бикшо китобат?
Анвар хамүш аст.
— Ҳал кун ҳисобат?
Анвар хамүш аст.

Мактабравӣ шуд?
Анвар хамүш аст...
Бо пунба маҳкам
Оё ду гуш аст?

Мӯе начунбад
Аз ҷояш Анвар,
Гӯй паридаст
Ҳуши вай аз сар.

На шуру шавкē,
На изтиробе,
На бар суоле
Гуяд ҷавобе.

На хезад аз ҷо,
То дар күшояд,
Мактабравӣ шуд,
На мактаб ояд.

Дӯзад нигоҳе
Бар кӯча хомуш.
Қардаст оё
Худро фаромуш?

ГУЛРҮ ПАЙ БУРД?

Гулрү ба даҳ по мениҳад,
Ғам модарашро медиҳад.

Бе модараш Гулрү саҳар
Аз дар намонад по бадар.

Мактаб равад Гулруи чон,
Дар дасти модар ҷузвдон.

Ҳайрону пурсон марду зан:
— Шогирд кист аз ин ду тан?

Дирӯз пири кӯчарӯб,
Чун дидашон, хандид хуб:

— Гуед, ҷои айб нест,
Мактабрави ин хона кист?

Ин ҷузвдони модар аст,
Е ҷузвдони духтар аст?

Аз шарм Гулрү даргирифт,
Ранги гули абҳар гирифт.

Аз дасти модар ҷузвдон
Бигрифту тозон шуд равон,

Дар раҳ дигар нашмурд пай...
Гуед, Гулрү бурд пай,

К-ин одаташ матлуб нест?...
Озори модар хуб нест.

ГУНОҲИ КИСТ?

Ниҳоли сабзи раҳро қанд,
Ба сардӣ рӯи раҳ афқанд.

Құ канд онро?
Худи Исо
Ва ё дастони Исо канд?

Қадам Исо зад аз гулзор,
Таги по шуд гули бисъёр.
Аз Исо ё зи пои ӯ
Гулу гулзор дид озор?

Ду тан ҳамсинф гирён аст,
Ба ҳам дасту гиребон аст
Худи Исо намебинад
Ва ё чашмаш, ки хандон аст?...

Агар гүй гуноҳашро,
Барад сүе нигоҳашро,
Нагардад бар гунаҳ икрор
Забонаш ё худи Исо.

Құ мегұяд, гуноҳи кист:
Гуноҳ аст аз худи Исо,
Гунаҳкоранд ё ӯро
Забону чашму дасту по?

НАҚЛИ ҚУТОҲИ ҚАДИ ДАРОЗ

Дина дидам яқ одам,
Яқ одами қаддароз,
Чун дидам, шуд даҳонам
Аз ҳайрат, ҷурачон, боз.

Мисли ӯ, биқун бовар,
Қадбаланде кам дида,
По руи хок асту сар
Бар осмон расида.

Сүи шаҳр аз роҳи дашт
Бо шаст омаду шитоб,
Аз об вақте гузашт
Чаппа шуд маҷрои об.

По аз раҳ монад, сараш
Бархурад бар пардабом,
Ман хадраам дар бара什,
Ў — як шамшоди тамом.

Даҳ газ ўро ҳар қадам...
Тавсифашро кунам боз?
На! На! Кутаҳ мекунам,
Нақли ман ҳам шуд дароз.

БОВАР БИҚУН...

Дунё ациб асту ғариб,
Бовар биқун, ҳайрон машав,
Саҳронишин шуд андалеб,
Кӯҳгард шуд мурғи титав.

Бузгола машғули дарав
Вақти қиёми офтоб,
Зери шипангি бодрав
Буз дода сар бар дasti хоб

Дар дasti ҳаргушак асо,
Гург аст андар чорхез,
Аз тарси чон гурги ало
Рӯ оварида бар гурез.

Аз пушта як пуштора дон
Дар пушти рӯбаҳ гашт бор,
Сарбории бори гарон
Мурғи қулангии чипор.

Болои хона чои саг,
Чои пишак — паҳлӯи дар,
Дар чои саг дарро пишак
Бонӣ кунад шаб то саҳар.

Аз дашт суи кӯҳсор
Оби равон раҳ мекашад,
Қулу пасоби бешумор
Раҳ то дари маҳ мекашад.

Дар дил надорад ғук ғам,
Дигар наметарсад зи мор,
Аз шомгаҳ то субҳдам
Корашикор асту шикор.

Боз ин гапи навро шунав,
Сабзид тут аз тухми себ...
Бовар бикин, ҳайрон машав,
Дунё ачиб асту ғариб.

БАРОИ ЧӢ?

Аз саволи бечавоб
Қаллам омад ба дард:
Барои чӣ сабза сабз?
Коҳ барои чӣ зард?

Хок сусту мулоим,
Санг барои чӣ саҳт?
Барои чӣ хам доим
Шохи пурбори дарахт?

Барои чӣ шаб торик!
Барои чӣ равшан рӯз?
Барои чӣ мепазад
Мева танҳо дар тамуз?

Абри беболу бепар
Барои чӣ паррон аст?
Барои чӣ тори сар
Факат як осмон аст?

Барои чӣ даркор аст
Ба одам фикру хаёл?..
Барои чӣ бисъёр аст
Дар каллаи ман савол?

ИҚРОРИ ПИСАРАҚИ ДУХОН

Бикшодам китобамро,
Хоб омад, хоби ширин,
Сахт аз гиребонам дошт,
Афтонидам ба болин.

Чашмонамро пӯшонид,
Ҳеч чоро надидам,
Пунба зад бар ду гӯшам,
Ҳарфера нашнавидам.

Пас аз дунболи худ бурд,
Ҷои дури дури дур,
Ҷое чун боғи биҳишт,
Ҷое хонаи суур.

Ҷои пур-пури одам,
Ҷои хеле күшодест,
Ҳар кас бо шабеҳи худ
Гарми бозию шодист.

Ҳайрон будаму вола,
Қомад яке ба сӯям,
Ҳамчун шабеҳам истод
Бо ханда рӯ ба рӯям.

Гуфто: — Маро шиносай,
Ман шабехи ту ҳастам.
Часпон шуд чун ширеше
Гирифт аз банди дастам.

Дурй як қадам аз ман
Дигар намегузинад,
Хезам агар, меҳезад,
Шинам агар, мешинаид.

Ман сүи чү барам раҳ,
Раҳ мебарад сүи чү,
Дур агар аз ўравам,
Наздикам меояд ў.

Хоҳад, ки раҳ гузорад
Бо ман бозӣ ба бозӣ,
Ман аз бозӣ розӣ не,
Аз бозӣ ўст розӣ.

Ман хам шавам, ранги ду
Сар хам ба сӯям орад,
Рост шавам, чун алиф
Рост қадаш медорад.

Хандам агар, меҳандад,
Систезам, меситезад,
Истам агар, меистад,
Гурезам, мегурезад.

Ман аз афти ўbezor,
Чонам бар лаб расида,
Безор аз ман набвад у,
Фарқи шодӣ ду дида.

Ангоштам, ки бояд
Аз дasti ў gурезам,
Чое равам, ки он чо
Аз у наёядам ғам.

Аз ҷашми чораҷӯям
Ҳине ҷашмаш чудо буд,
Рӯ бар фирор овардам,
То ҷон дар дасту по буд.

На гуфтам обу лой аст,
На гуфтам ҷӯй асту ҷар,
На гуфтам кӯҳ асту тал,
Раҳ пай задам паропар.

То пешпо нахӯрдам,
Санге то бар сар назад...
Ҷашмонамро кушодам,
Худро дидам зери кат.

Аз дард мекафад сар,
Сар то ба по дар обам,
Печад нафас дар гулӯ,
Дар кунчи кат китобам.

Табхола мисли арзан
Даври лаб дона баста...
Кардам хаёл дарҳол
Дар кунчи кат нишаста.

Андеша гуфтам: — Бидон,
Кори танбал азоб аст,
Рӯзи танбал сиёҳ аст,
Холи танбал хароб аст.

Акнун шумо бигӯед:
Камтар агар бихобам,
Камтар хонам китобам,
Роҳи ҳалосӣ ёбам?

ДУРУСТ Ё НОДУРУСТ?

— Навruz буд, кардем мо
Азми сафар бори нахуст,
Рафтем сайри кӯҳҳо
Субҳе. Дуруст оё?
— Дуруст.

— Тундар шуду хандид барқ,
Сел омаду раҳро бишуст,
Чои панаҳ шуд зери фарқ
Моро. Дуруст оё?
— Дуруст.

— Рафтем хеле боз пеш,
Раҳ то ба вакте пой ҷуст,

Бар тарма по мондем мо
Хеле. Дуруст оё?
— Дуруст.

— Ман то гулұ рафтам фурұ,
Бас тарма буд бисъёр суст.
Дасти мадад карді дароз
Бар ман. Дуруст оё?
— Дуруст.

— Лағжиду омад хоки тар,
Рұи раҳи мо гашт руст.
Гашті асири хок ту
Ногах. Дуруст оё?
— Дуруст.

Бигрифтаму бардоштам
Дасти туро өзінде чуст,
То китф будій зери хок
Пинхон. Дуруст ин?
— Нодуруст.

— Вакте маро хоки сиёх,
Дар зери худ мекард руст,
Бар ман маро бигзошті,
Рафті. Дуруст ин?
— Нодуруст...
Бофидае аз фикри туст!

БИНШАСТААМ, ҚҰРУ ҚАРАМ...

Фикре наояд бар сарам,
Биншастаам, куру қарам,
Хушам наёяд ҳеч чамъ,
Чонам бисузад мисли шамъ.
Дар хеш печам аз алам,
Аз даст меафтад қалам,

Аз карда ҳастам дар азоб,
Бар даст чун гирам китоб?
Такрори дарсам чун кунам?
Баргуй чун акнун кунам?
Аз хулқи ношоёни ман
Ранцид модарчони ман.
Хезам, ба назди модарам
Узри дили худро барам.
Гүям ба чашмони тарам:
Модар туро хоҳишгарам,
Пеши ту ҳастам узрхоҳ,
Ин бор бигзар аз гуноҳ,
Савганд бар номат хурам,
Дигар набидҳам ҳеч ғам.
Гуши ту дигар нашнавад
Аз хулқи ман як ҳарфи бад.
Гар бишнавад, эй меҳрубон,
Бар ту наям фарзанди чон.
Шояд ғами модар равад,
Шояд гунаҳфарсо шавад,
Гуфти маро орад ба ҷо,
Бахшад яке ҷурми маро.
Аз нав ба дил ояд қарор,
Корам зи нав гирад барор...
Фикре наёяд бар саррам,
Биншастаам, куру қарам.

ПОЯМ ХҮРД ЛАТ

- Эйвой, поям хурд лат!
- Поят чӣ шуд? Бар чуб зад?
- Эй кошкӣ мезад ба чуб,
Аз чуби раҳ меҳурд куб.
- Эйвой, поям хурд лат!
- Поят чӣ шуд? Бар тамба зад?
- Эй кош мезад тамбааш,
Дил ҳам намеомад ба ғаш.

— Эй вой, поям хурд лат!
— Поят чи шуд? Бар хишт зад?
— Эй кош мезад хиши лахт
Бар поякам дар рохи тахт.
— Эй вой поям хурд лат!
— Поят чи шуд? Бар пая зад?
— Эй кош мезад пояе,
Дар хонаи ҳамсояе.
— Эй вой, поям хурд лат!
— Поят чи шуд? Бар решай зад?
— Эй кош мезад сахти сахт
Бар решай сахти дараҳт.
— Эй вой поям хурд лат!
— Поят чи шуд, охир? Чи зад?
— Эй вой, поям хурд лат!
Бар поякам як лунда зад,
Як лундаи чун кунда зад.
Як лундаи сахти бало,
Як лундае, к-он ҳар кучо
Хобида дар рохи гузар,
Як лундае, к-аз он агар
Бар пои деворе ниҳанд,
Девор мегардад баланд.
— Эй вой, поям хурд лат!
— Равшан бигу андак, чи зад?
— Эй вой, поям хурд лат!
— Поят чи сон бар лунда зад?
— Деворро дидам, ки роф
Аз роф частам сии боф.
— Камтар бикун сарро гаранг,
Оё бизад поят ба санг?
— Ха, санг, хеле сахт зад,
Эй вой, поям хурд лат!...

* * *

По дар кафу бар осмон
Аз дарди по печад фифон.
Ашке равон аз дидашо...
Дарди варо бошад даво?

ДОНӢ ЧАРО?

Барф омаду сармои саҳт,
Қамбор шуд шоҳи дараҳт.
Паррандагон раҳти сағар
Бастанд бар мулки дигар.
Рафтанд ҷое, гармтар
Ҳасту ҳавое нармтар.
Рӯи дару девору боғ
Монд аккаю гунчишку зоғ.
Донӣ чаро, фарзанди ҷон,
Монданд ин ҷо?
Ин макон
Беҳ аз ҳама ҷои дигар
Бошад ба ин се муштипар
Ҳар се дар ин ҷо зодаанд,
Дил бар ҳамин ҷо додаанд.
Берун раванд аз ин макон,
То навбаҳори гулфишон,
Дур аз диёри меҳрубон,
Бад мешавад аҳволашон.

АРЧА, ҶОН АРЧА

Арча, арча, ҷон арча,
Зеби зимиston арча.
Мо меҳмони ту ҳастем,
Ту моро меҳмон арча.
Мо бо ту ғазалхонем,
Мо бо ту раксон, арча,
Умре дар ёди мо мон,
Сабзу ҷароғон арча.

РИЗҚИ ФАРОВОН ОМАД

Барф омаду барф омад,
Як барфи шигарф омад.

Шуд боғ пур-пури барф,
Шуд роғ пур-пури барф.

Гунчишкакон рамиданд,
Аз шохаҳо париданд.

Бобоям шодон шуданд.
Додоям шодон шуданд.

Ба киштаҳо ҷон омад,
Ризқи фаровон омад.

ЗИМИСТОН ДАР ҚУҲИСТОН

Фавчи нуқраболи барф
Сүи қӯҳистон омад,
Бо як шитобу шигарф
Фасли зимистон омад.

Дар қӯҳистон ба чӯпон
Соати имтиҳон шуд,
Бояд гирад имтиҳон,
Муаллим зимистон шуд.

Ақли ўро, осон аст,
Месанҷад беш аз ҳама.
Вобастай чӯпон аст,
Сарнавишти як рама.

Қӣ қобил асту доно,
Қӣ танбал асту нодон,
Зимистон дихад баҳо
Дар айёми баҳорон.

САНДАЛИЙ

Дар турми дар чун посдор
Дар поси худ сармо, вале

Парво намеояд маро,
Поям даруни сандали.

Бо күрпае пүшида аст
Роҳатрасони чисму ҷон,
Дар зери коне аз алав,
Дар рӯй дорад ҳони нон.

В-он чор паҳлуяш ба ҷашм
Чун чор сӯи олам аст,
Холӣ нагардад ҳеч вақт,
Ҳамвора пур аз одам аст.

Шаб дар бикубад, зам шавад
Як хокандозак алав,
Ҷо гир дар як гӯшааш,
Афсонай момо шунав.

Мехмони рӯи сандали
Кочӣ агар шуд аз саҳар,
Сармо ба сӯи рӯи ту -
То шаб намедузад назар.

Даҳлез сарду хона сард,
Сардӣ садо бидҳад зи дар,
Гарм аст баски сандали,
Ҳаргиз намесозад асар.

Чое чу кунци сандали
Дар даҳр бошад боз ҷо?
Еде чу ёди сандали
Оё равад аз ёдҳо?...

Бо сад раҳ акнун мебаранд
Бар хонаҳо гармӣ, вале
Бо сандали ҳампалла нест,
Холист ҷои сандали.

ЧИСТ ОН?

Бе дасту мева меканад,
 Аз шохай баланд,
Бе пову чуст мепарад,
 Аз чую обканд.

(Шамол)

Умрест дар паси дар
Саргарми хонабонӣ,
Бе рухсаташ ба хона
По ҳеч гаҳ намонӣ.

(Кӯфӯл)

Печида меравад дур
Аз чашми риштаи зард,
На канда метавонӣ,
На ғунча метавон кард.

(Пайраҳа)

Қӯхи сафеди парниён,
Пар мезанад дар осмон.

(Абри сафед)

Чист он ки ашкрезон
Болои сар равон аст,
Ашкаш барфи зимистон
Борони баҳорон аст?

(Абри сиёҳ)

Ҳар чор ба як ранганд,
Ҳамроҳ сафар доранд,
Ҳар чор фақат як чатр,
Дар тораки сар доранд.

(*Миз*)

Сабзинамӯи пойзард
Му паҳну по дар ҳоки сард.

(*Сабзӣ*)

Байни ду тан дугона
Девори пасти хона,
Аз ҳам ҷудо-ҷудоянд,
Ҳаргиз ба ҳам наоянд.

(*Чашмҳо*)

Лунда зада пеши хон,
Мош он аст ё ки Мошон?

(*Гурба*)

Сайёҳи тобистон аст,
Мехмони зимистон аст.

(*Хирс*)

Мо бар яке саворем,
Майли тамошо дорад,
Он дигар моро савор,
Сайри фикри мо дорад,
Сар дорад, по надорад,
Дар ҷашми мо ҷо дорад.

(*Аспи асл ва аспи шоҳмот*)

ШАБ МЕРАСАД

Дар пушти кӯҳи кузпушт
Рӯ кард пинҳон офтоб,
Шаб мерасад,
Дар пушти кӯҳ
Бояд равад то субҳ хоб.

Аз рӯи руд ояд ба гӯш
Бисъёр паст оҳанги об,
Шаб мерасад,
Варзоб ҳам
Бояд равад то субҳ хоб.

Раҳ аз равуо шуд ҳалос
Худро панаҳ кард аз нигоҳ,
Шаб мерасад,
То субҳи нав
Бояд бихобад низ роҳ.

Дуде, ки берун мечәҳид
Аз дудкаш бо печутоб,
Он ҳам наметобад ба чашм,
Бояд равад то субҳ хоб.

Дар шохсорон ҷои боб
Карданд мурғон интихоб,
Шаб мерасад,
Бояд раванд
Паҳлӯи ҳам то субҳ хоб.

Бобо, биё, бо мо нишин,
Бар олами афсона бар.
Шаб мерасад...
Афсун кунад
Афсона моро то саҳар.

СЕ ДҮСТ

Се дүст,
Се тан раҳнавард,
Се күхшиносу күхгард
Се роҳбину гомзан,
Гамбуску Муру Тортан
Вакти сафар,
Зери камар
Диданд рӯи роҳ ҷар.
Селоби тунди зурдааст
Як ҳисса раҳро бурдааст.
Чун бояд аз селобканд
Се дүст акнун бигзаанд?
Шиштанду бо ҳам дам заданд
Чун кӯби раҳ барҳам заданд,

Мисли се чусти корбанд,
Бар остинҳоро заданд.
Гамбуск шох оварду Мур
Чо кард дар чои убур.
Бо тор дар як дам задан
Барбаст маҳкам Тортан.
Коре, ки дил меҳост, шуд,
Болои ҷар пул рост шуд.
Се дуст,
Се тан раҳнавард,
Се кӯҳшиносу кӯҳгард,
Се роҳбину роҳдон
Шодон бишуд бар раҳ равон
Аҳл аст ҳампоят агар,
Саҳл аст саҳтии сафар.

КОРИ МУРОСО НАШУД

Мурчае дона кофт,
Мурчае дона ёфт.

Ҳар ду ба вақти саҳар
Гашт яке ҳамназар.

Дона, ки як дона буд,
Дона, ки буд чун нахӯд,

Роҳи гузар баста буд,
Мурчаяк хаста буд,

Зери арак буду об.
Мурчай донаёб,

Хост, ки ёрӣ кунад,
Қоргузорӣ кунад.

Бурд сүи дона даст,
Мұрча роҳаш бубаст.

Духт нигоҳи малол
Чониби ү ба суол:

«Дона, ки моли ман аст,
Чун барī бар дона даст?

Дона биёбӣ ба дон
Даст пас аз он расон!»

Мұрчай донабар
Рафт ба фикри дигар.

Мұрчай донаңы
Ранча шуд аз гуфти ү.

Чангхар аз дон шуданд,
Мушту гиребон шуданд.

Чұчаяки раҳгузар
Гашт зи дон баҳравар...

Харф, ки якто нашуд,
Кори муросо нашуд.

БОРИ ГАРОН

Оқиста хар по мениҳад,
Дониста хар по мениҳад,
Шеб ояд аз роҳи фароз
Аз роҳаки дуру дароз.
Сүе наяндозад назар,
Боре гарон дар пушти хар.
Бо худ барад то борро,
Барчо кунад то корро,

Аввал ба раҳ дузад нигах,
Поро пасон монад ба раҳ.
Бар роҳгардиҳои хар
Буз таъни худро кард сар,
Қ-эй баста бар поят ширеш,
По хубтар бигзор пеш,
То чанд мемонӣ лаванд?
Қай мешавӣ чусту даванд?
Раҳ меравӣ чун сангпушт,
Орому безебу дурушт,
Монанди ман по зан ба раҳ,
Чобук бидав,
Чобук бичаҳ,
Тавре, ки по монӣ ба роҳ,
Бар манзил оӣ субҳгоҳ...
Бар таъни буз нодода гӯш
Хар пой мемонад хамӯш,
Донад, ки аз кори шитоб,
Н-ояд ба каф бори савоб.
Раҳ дида поро мениҳад,
Санчида поро мениҳад,
Аз таънаи бечои буз,
Аз талхгуфтаниҳои буз,
Гарчи гаронтар бор гашт.
Хар андаке ҳушъёр гашт.

ДАРСИ ЛАҚЛАК

Лаклак овард аз барои чӯчаҳо,
Як сабад аз дашт ҳар гуна ғизо.

Гуфт: — Бояд хӯрд се навбат таом,
Субҳгоҳу ҷоштгоҳу гоҳи шом.

Баъд аз он афшонд болу сӯи дашт,
То ғизои нав расонад, бозгашт.

Чучачо атрофи хон ғун омаданд,
Ғун барои ношито чун омаданд,

Дар сабад диданд рӯзии зиёд,
Рафт дарси модари доно зи ёд.

Бо ҳавас бурданд кам-кам сүи ком,
То нашуд рӯзии болаззат тамом.

То накард ишкам даму нагрифт дам,
Дард н-омад то паёпай дар шикам.

Пур нашуд то ошъён аз оху воҳ...
Гашт ҳоли чӯчаҳо ҳеле табоҳ.

Духтур омад, ки даво бахшад ба дард,
Дору зидди нафси бад таъйин бикард.

Модари дилсӯз ҳамроҳи даво
Медиҳад дарси наве бар чӯчаҳо!

— Нек агар нафс аст, некӯй расад,
Бад ба чон ояд, агар нафс аст бад.

НАМИ ШАБ НЕСТ...

Офтоби тамуз тафсон шуд,
Хок дар зери пой сӯзон шуд,
Сабзаи тар, ки буд дилозурда,
Гашт аз гармсер пажмурда.
Хушк шуд коми сабзи гул беоб,
Об шуд нӯшдории ноёб.
Нолаю оҳи сабзаҳои бадард
Рафт то гӯши моҳи танҳогард.
Моҳ берун чу омад аз хона,
Ашкро кард чун гуҳар дона.

Дона-дона ба рӯи сабза бирехт,
Бо лаби хушки сабзаҳо омехт.
Боз ҳусне ба гулситон омад,
Бар тани рӯҳрафта ҷон омад...
Аз ҳамон рӯзи саҳт то ба ҳанӯз,
Ҳар саҳар ҷашм чун күшояд рӯз,
Нами шаб рӯи сабза ғелон аст. —
Нам наяст,
Ашки моҳи тобон аст.

ОЗМУН

Бошандагони беша
Гирд омаданд боре,
Дар марзи кони ғеша,
Дар мағзи марғзоре.

Карданд озмоиш
Аз вазъи он, ки дониш
Андухтанд ё на
Дар тули соли хониш.

Мавзуи гуфтугӯ шуд
Тасдиқ бо як овоз:
«Аз ғайри бешаи мо
Пайдост бешае боз?»

Таъйин бикард бояд:
Гар ҳаст инчунин ҷой,
Он ҷо ҷӯна ҷояст,
Бинҳода ҷонваре пой?

Аз ҳадди ин талу кӯҳ,
Дур аст ё қариб аст?
Ҷое магар ачиб аст?
Ҷое магар ғариб аст?

Бархест Шер аз чой:
— Шояд чунин макон ҳаст,
Донист хуб бояд,
Күхү камар дар он ҳаст.

Гар ҳаст, сайд кардан
Дар он магар равояст?
Бояст як назар дид,
Сайраш агар равояст?

Рұбох гуфт:
— Ачаб нест,
Он чост чои зебо,
Боб асту созгор аст
Бар навъи мурғи парпо.

Аз дил рабуда ором
Дерест фикри дидан,
Хуб аст агар бубинӣ,
Дидан бех аз шунидан.

Аз шохае ба шохе
Бигзашту гуфт Санчоб:
— Бар чашми ман натобад
Чое чуз ин талу об.

Бар он, ки бешае ҳаст
Берун зи бешаи мо
В-он чои дилнишин аст,
Бовар надорам асло.

Харгүш гуфт:
— Агар ҳаст,
Дар пои күхсөр аст,
Он чо карам ва сабзӣ
Чун барг бешумор аст.

Гар раҳнамо шавад шавқ,
Дар дил шаке намонад,
Фардо варо бубинам,
Бахт ар мадад расонад.

Хирси хамӯш овоз
Аз гӯша дод:
— Аён аст,
К-аз ғайри бешаи мо
Бар зоти мо макон ҳаст.

Он чой пур-пури гул
В-он беша не, гулистон,
Ҳар чо, ки гул зиёд аст,
Он чо асал фаровон...

Гуфтанду баҳс карданد
Бисъёр аҳли беша
Ҳосил нашуд муроде,
Чун суст буд решা.

Ин бор беҳ зи ҳар бор
Дар ҷашм шуд намоён,
Чун муфт ёфт соле
Бо хобу хурд поён.

Чуз ҷои худ надонанд
Дар даҳр ҳеч ҷоро,
Зеро зи беша берун
Ҳаргиз намонда поро.

БУЗҒОЛА БЕСАРӢ КАРД

Бузғола бесарӣ кард,
Хез аз лаби ҷарӣ кард,

Бар пои бора афтод,
Болои хора афтод.
Шохаш шикаст аз санг,
Пояш шикасту шуд ланг
Бо шохаки шикаста,
Бо пои латтабаста,
Дар кунчи хона хоб аст,
Дар оташу дар об аст.
Буз дар бара什 нишаста,
Чонест саҳт хаста,
Муест байни оташ.
Ба хотире мушавваш.
То рӯз аллааш гуфт,
Бо сӯз аллааш гуфт.
То рӯз шишт бедор
Чун посбони бемор...
Бузғола бесарӣ кард,
Бузғола ҷарпарӣ кард,
Модараш дар азоб аст...
Коре магар савоб аст?

МУРҒАҚ СУРОГИ ДОНА РАФТ

Мурғак суроги дона рафт,
Гулчӯзаро дар лона монд,
Дар лона назди чӯчааш
Оби зулолу дона монд.

Гуфто: — Диљу ҷони мани,
Бехуда бар ҳар сӯ мадав,
Аз лона оғаҳ бош хуб,
Бесар машав,
Берун марав.

Мурғак чу пар бикшоду рафт,
Гунчишкакон гирд омаданд,

Белонаҳо пешу қафо
Атрофи дон гирд омаданд.

Чиданд аввал донаро
Карданд баъд аз он сухан,
Чустанд айби чӯчаро
Гунчишкакони таъназан.

Гуфтанд: хеле танбалӣ,
Дил бастай бар хурду хоб,
Модар ба ҷоят донакоб,
Модар ба ҷоят донаёб.

Беҳ он ки бар сахро равӣ,
Ҷӯӣ барои худ ғизо,
Қамтар азобу ғам диҳӣ
Мушти пари бечораро.

Пар боз кун, бо мо биё,
Бар манзили наздику дур,
Он ҷо, к-аз ин ҷо беҳтар аст,
Аз дона пур, ҷои сурур.

Гунчишкакон мехостанд
Гулҷӯча чун аз лонааш
Берун равад, соҳиб шаванд
Бар дилкушо кошонааш.

Гулҷӯчаяк ҷизе нагуфт,
Ноҷо нашуд аз ҷои худ,
Дар паси модар як қадам
Нагзошт бечо пои худ.

Мурғак расиду пар заданд
Гунчишкакони ломакон...
Ҷизе гаронтар ҳеч нест
Аз поси модар дар ҷаҳон.

ХАҚ ҚАДОМ АСТ?

Моҳичае буд чун тило
Дар обгире пурбаҳо
В-он обгир аз шиша буд,
Моҳича дар андеша буд.
Ин чо чӣ сон маъво гирифт?
Дар тангҷо чун чо гирифт?
Чуз оби сабзу барги тар
Чизе набинад чашми сар.
Мекард фикри рӯзи худ,
Аз рӯзи худ розӣ набуд.
Мушак варо диду бигуфт;
— Эй ёри ту толеи муфт,
Беҳуда маҳзунӣ чаро?
Дилгиру дилхунӣ чаро?
Бахте, ки дорӣ рӯ ба рӯ
Н-ояд ба ҳар ҳамчинси ту.
На фикр сози аз ато,
На аз ҷазо, на аз ғизо.
На мебарӣ бори хичил,
На бим меояд ба дил.
Шодон шино дар об кун,
Аз бахти хуш дарёб кун.
Моҳича омад бар забон,
К-эй ғофил аз дармондагон,
Медон, ки ин сон ҷои зист
Лозим бароям ҳеч нест.
Лозим наяст ин об ҳам
В-ин шишии пуртоб ҳам
В-ин сабзаи хушбарги тар
В-ин рӯзгори бехатар.
Паҳно ҳамехоҳад, дилам,
Дарё ҳамехоҳад дилам
Вақте даруни шишаам,
Сар дар кафи андешаам,
Чун шиша зиндони ман аст,
Гирандаи ҷони ман аст,

Озод ту, дилшод ту,
Боз аст роҳат чор су.
Аз байни деворе баланд
Бересмонам пойбанд...
Моҳича зери барги тар
Пинҳон шуд аз мадди назар,
Мушак ба ҳар он чӣ шунуфт,
Ҳарфи ҷавобие нагуфт.
Чунбонд дум,
Ҳам кард сар,
Бигрифт ҳудро пушти дар.

Акнун ҳудат, эй дустру,
Бар ман ҳақи гапро бигу,
Вақти сухан гуфтан турост:
Ҳарфи қадомин ҳаст рост?

ХОР ВА МУРҒҲО

Буд, набуд,
Сомони ҷон,
Як хор буд,
Чун ҳама хоре, ки дар қӯҳсор буд,
Сабз буд,
Пурбор буд,
Баргу бараш
Захми поро марҳами тайёр буд,
Хонаи хор он сӯи девор буд,
Он сӯи девори бесархор буд.
Суст мешуд, мурғаке бинад агар,
Руст мешуд аз назар,
Фунча мешуд,
Сар ба поящ мегузошт,
Чунки ҷашми дидани мурғак надошт.
Чунки мурғон,
Як замон,

Дар бараш хобидаанд,
Решааш кобидаанд,
Сахт аз мурғон азият дидааст,
Шохааш хушкидааст.
Аз ҳамон дам хор паймон кардааст
Қасди мурғон кардааст.
Мурғаке бинад агар, сабру қарор
Меравад аз дasti ү,
Бейхтиёр,
Тез мегарданд нуги баргҳо
Сұзаносо,
То ҳаланд уро ба по.
Мурғакон аз нияти хор оғаҳанд,
Чашм бар рӯи раҳанд,
Гүйё гашту гузоре мекунанд,
Сер бинӣ,
Посдорӣ мекунанд,
Ки набинад поящон вақти гузор
Дарди неши тези хор.
Машварат карданд бо ҳам мурғакон,
То даме андар бадан доранд ҷон,
Хоркобӣ мекунанд,
Ҳар гаҳе ёбанд,
Дар чое баланд,
Пеши ҷашми ҷумла оташ мезананд,
То бигирад, ҳар кӣ бадҳоҳ аст, панд.
Аз ҳамон рӯзе, ки шуд қавлу қарор,
Мурғакон ҷуянд хор.
Даста-даста,
Раста баста,
Аз сари субҳи сафо то рӯи шом
Хор мекобанд бо майли тамом.
Рӯи раҳ,
Вақти сафар,
Бар сари ҳар он чӣ бинад ҷашми сар,
Бо ҳаёле, ки дар он
Хор пинҳон,

Саҳт нүле мезананд,
То расонандаш газанд.
Хоҳ пору,
Хоҳ дору,
Хоҳ хошок,
Хоҳ дар хок аст,
Хоҳе дар мағок,
Мурғакон осон тақуру мекунанд,
Тит ҳарсү мекунанд,
Банд то оранд берү хорро,
Душмани ғаддорро,
Рүи бому рүи боғу тарфи чу
Чаппагардон аст аз ин чустучу,
Лек дар чое нишон аз хор нест,
Хар қадар кобанд ўро
Боз чун ҳар бор нест...
Солиён рафтанд ин сон аз миён,
Хоккобй шуд насиби мурғакон,
Ковиши мурғон намегардад тамом,
То кунун он чустучү дорад давом.

Нукта мон,
Сомони чон,
Гуфторро,
Чони бобо,
Гүй бар ман:
Мурғакон ёбанд оё хорро?

ҒУМАЙРО

(Илҳом аз Анзелмас Матулис)

Киссае модаркалонам гүфт:
— Буд
Духтаре
Хушсурате,
Чашмон кабуд.

На падар,
На модараш буд,
Зиштру
Модарандар дошт ў.
Сарду пурнам буд фасли тирамоҳ,
Модарандар
Ронд аз дар
Як пагоҳ
Духтаракро,
То ба си бешазор,
Боз гардад чун ҳамеша раҳсипор,
Шўяд андар оби борон рӯю мӯ,
Мевае аз беша орад хона ў.

Бод мезад шона
Муҳои варо,
Бар замин мерехт ашк
Аз дидоҳо.
Ашки чашмони ятимак гарм буд,
Тар зи ашки ғусса хоки нарм буд.
— Кош,— мегуфт ў,—
Мани баргаштабаҳт,
Мешудам табдил ин чо бар дараҳт,
То наоям назди модарандарам,
Пеши пои ў намонам то сарам.

Бас париҳо аз дилаш оғаҳ шуданд,
Хозир нозир ба рӯи раҳ шуданд.

Зеби сар
Рўмолаке шуд аз ғубор,
Зеби гардан
Шаддаи сурхи қатор.
Пойпӯш аз пашм шуд дар пои ў,
Кунчи ботлоқи сияҳ шуд ҷои ў.
Дасти шабнам мўйҳояшро бибофт...
Бар ғумайро
Духтарак табдил ёфт.

ПУШТИ ХОРЕ, РҮИ ОБ

Қисса гүям боз,
Омад вакти хоб:
Дар күхистон,
Пушти хоре,
Рүи об,
Охуе омад ба дуньё,
Шохдор,
Ели сабзе дошт
Чун рүи баҳор.
Хуш наёмад шохи ў
В-он сабз ёл
Бар нигоҳи охувони пирсол.
Дастаке шуд аз барои айбчӯ,
Чанг карданд,
Танг омад ҳоли ў.
Машварат карданд охувони зол,
То чӣ бояд кард бо ин шоху ёл.
Баъди хеле машварат,
Ин сон қарор
Гашт әълон дар тамоми күҳсор:
«Хосият ҳаргиз надорад шоху ёл,
Наҳсро чун ҳадъя орад шоху ёл.
Ронд бояд,
Ронд аз күхи баланд!»
Охуякро
Охувон хеле заданд
Шохакаш аз зарбҳо
Абгор шуд,
Ели сабзаш
Сурх шуд,
Хуншор шуд.
Хуни гарм
Аз ҷашму аз рӯ шуд равон.
Охуяк ҳомӯш буд
Чун безабон...

Зулмро диду азоби бесарӣ,
Ҳӯрд раҳми бепаноҳакро парӣ.
Рӯи обе,
Пушти хоре,
Зери санг,
Дод табдил он замон
Бар гули хушбӯю ранг...

Ҳар касе кобад миёни кухсор
То қариби субҳ
Баъди шоми тор,
То ба он вакте ки овози хурус
Пайк н-овардаст аз оғози руз,
Ёбад онро.
Дар ҳамон ҷо
Чун ду ҷашми оҳуяк,
Аз рӯи раҳ,
Сӯй ў дӯзад нигаҳ.
Руи каф гирад,
Диҳад тобу ҷило,
Нур баҳшад шамъсо.
Дар шаби торик,
Чои нури маҳ,
Равшани аз хеш пошад
Рӯи раҳ.
Ҳар ки ёбад,
Гар набошад шахси бад,
Бар муроду мақсади худ мерасад.

РӮБОҲ ВА ЛАҚЛАҚ

Дармонд устухоне
Андар гулӯи рӯбоҳ,
Бар назди Лаклак омад
Рубоҳаки мададҳоҳ.

Чун дид Лаклаки пир
Рұбохи ашкрезон,
Биншонд руи курсай,
Бо шавқ гашт пурсон.

— Барғұ, чи сон ту хүрдій,
Як лухт устухонро
Андешае накардій,
К-он медарад даҳонро?

Чун майдаш накардій
Бо зұру зарби дандон?
Шуд захмгин гулұят
Аз нұғи тези сутхон?

Як пора устухон чун
Якбора бар гулұ рафт?

Гар нафси бад набошад,
Чун бар гулұ фурұ рафт?..

Бо чашмҳои хунбор,
Бо як азоби чонкоҳ
Бар рӯи Лаклаки пир
Оҳиста гуфт рӯбоҳ:

— Аввал раҳонам аз ғам,
Бар аз дилам сиёҳӣ,
Мекун суолборон
Пас ҳар қадар, ки хоҳӣ.

Тафсир ҷо надорад,
Ҳақ гуфт Рубаҳу рост.
Дар рузгор бисъёр
Аз кори мо гапи мост.

РӮБОҲ ФИҚРИ ХОНА ҚАРД

Бехонагӣ бар ҷон расид,
Чун корд бар сутхон расид.

Рубоҳ биншасту бадард
Андешае аз хона кард.

То чанд гардад дар ба дар,
Шифте надорад тори сар.

То чанд бошад ломакон
Андар миёни ҷонварон.

Ин бор чун моҳи асад
Бар домани ҷангал расад,

Мебоядаш коре кунад,
Аз лой деворе кунад.

Бо хас бипүшад руи бом,
Пас дар нишонад, вассалом.

Дар асл мушкил кор нест,
Корест, к-он бисъёр нест.

Бар он ки чусту қобил аст,
Коре басо табъи дил аст.

Рұбоҳ биншасту ба дард
Андешаи кошона кард.

Лекин ба ёди сайру гашт
Фасли зимистон даргузашт.

Фасли диловези баҳор
Бигзашт бо шавқи ширкор.

Вақте ки тобистон расид,
Гармо ба құхистон расид,

Дилро ба ёде шод кард,
Аз хона Рубаҳ ёд кард.

Бигрифт аз дasti каланд,
Дар хокчо хоке биканд.

Бар лой пас зад пойро,
Шұрид хеле лойро.

Он гунае, к-ояд ба кор,
Дар кор бошад созвор.

Гар пухта ояд похса,
То дер пояд похса.

Рұбоҳаки нокардакор,
Нокардакори бешазор,

Нозук гараш андом буд,
Фарбеңаке буд, хом буд.

Коре чунин душвор дид,
Бар чон раво озор дид.

Пою сару даври миён
Бар сұзиш омад ноаён.

Биншаст, дардаш барфузуд,
Бархест, дардаш кам нашуд.

Бар мағз-мағзи устухон
Раҳ ёфт дарди беамон.

Хар чиз буд дар чо гузошт,
Кораш ба фардо vogузошт.

Фардо шуду коре накард
Аз зұру аз озори дард.

Кораш ба пасфардо гузошт,
Бас тоби пасфардо надошт,

Вомонд бар моҳи дигар...
Шаб рафту боз омад сахар...

Қам шуд дами гармо каме,
Қам рузи гармо шуд ҳаме.

Фикри бино кардан надошт,
Кораш ба фардо мегузошт.

Болои реге, руи об,
Зери шарори офтоб,

Медод танро обу тоб,
Мехурду хуш мекард хоб.

Аз он ки маъвое набуд,
Фикреву парвое набуд.

Бо рўзи гарм аз кўху дашт
Фасли бино кардан гузашт.

Боз омад айёми хазон,
Боди фурӯдин шуд вазон.

Рўбоҳи зард аз хоб хест,
Монанди як нотоб хест.

Дар чой биншасту ба дард
Дуру дароз андеша кард.

Ҳай дер шуд, вакти гарон
Бигзашт арzon аз миён.

Осон чӣ сон кобад варо?
Муфт аз кучо ёбад варо?

Рўбоҳак андар бешазор
Рўзу шабон дорад гузор.

Баски надорад хонае,
Бошишгаҳи вайронае,

Сарро ба сад дар мезанад,
Бар ҳар даре сар мезанад,

Суяш нигоҳи иштибоҳ
Дузанду надҳандаш паноҳ.

Сӯи ба сӯ овора аст,
Кӯи ба кӯ овора аст.

Бас танбалӣ аз тан наронд,
Аз танбалӣ бехона монд.

СУРАТ ЯҚЕ СИРАТ ДИГАР

Фарқи палангу гурбаро,
Сомони чон,
Осон мадон:
Як дасту по,
Як рўю ранг,
Як фўк,
Як чашму даҳон.

Оне, ки хурд,
Он гурба аст,
Оне бузург аст,
Он — паланг.
Такчаст аз як решаанд,
Зоди паланги тезчанг...

...Буд ё набуд, буд як паланг
Бебоку донову даванд,
Мезист танҳо,
Дардро
Харгиз намекард ў писанд.

Сайёди модарзод буд,
Чо дар паноҳи беша дошт,
Болишт аз барги хаданг,
Бистар зи пои ғеша дошт.

Парвои гармое надошт,
Парвои сармое надошт,
Пай то пай сайде занад,
По руи пайраҳ мегузошт.

Пири муаммар буд,
Лек
Пирии худро вонамуд
Қатъян намекард ў.

Ба чашм
Сайдакани чолок буд.

Аммо ба сони бүи мушк
Пирий ү пинхон намонд,
Як рүз,
Хангоми широк
Худсозияш аз по фитонд.

Аз пушки сайде медавид
Вакте паланги кордон,
Аз пеши рү,
Аз кибла хест
Боди балоҷуи хазон.

Тар буд дар обу дар арак,
Бисъёр танг омад нафас,
Аз сина берун мечаҳид
Дил сурати шери қафас.

Сурфид,
Чанде атса зад,
Биншаст дар чо атсазан,
Аз атсаи ў гурбае
Омад ба дуньё, чони ман...

...Фарқе ба сурат хеч нест,
Якранг андар рўю ранг,
Аммо ба сират дигаранд,
Ин гурба асту он паланг.

ҲИКОЯТИ САБАҚИ МОДАР

Се тани чон миёни чон буданд,
Дўстдорони меҳрубон буданд,
Огаҳи ҳоли яқдигар буданд,
Модару духтару писар буданд.
Дарсгў буд ба духтару ба писар
Модари чонфазою чонпарвар.
Бор мебурд сахт шому саҳар
Дар сари душ низ чои падар,
Ибрате аз ҳалолкорӣ буд,
Як нишона аз устуворӣ буд.

* * *

Ду намешуд ягон гапи модар
Хеч аз ҷониби ду нури басар.
Ҳар чӣ фармояд ў, ҳамон мешуд,
Гуфташ ичро ҳамон замон мешуд,
Баски омухтаст шафқату раҳм
Ба ду дилбанд модар аз раҳи фахм.

* * *

Хост рўзе аён кунад, ки чӣ сон
Тири тарбияташ расад ба нишон.

Сухане, ки ба духтару ба писар
Гүяд ў модарона, дорад асар?
Заррае меҳри ў ба дил доранд?
Эҳтиромаш ба чой меоранд?
Дошт бовар, ба ҷаҳди худ модар
Хост бинад қавитар ин бовар.

* * *

Як сахар,
Пеш аз он, ки фарзандон,
Пок шӯянд рӯ дар оби равон,
Пухт модар ба равғану ҷазза,
Бешу кам не, ду нони бомазза.
Чун гирифтанд давра гирди хон.
Нон яке з-он ду монд модари ҷон
Рӯи густурда хон ба назди писар,
Назди духтар гузошт нони дигар.
Баъд аз он гуфт:
— Азизакони ман
Бихӯред,

ошатон шавад дар тан!
Рафту биншаст дар яке гӯша,
Рӯ ба рӯи ду тан ҷигаргӯша.
Назди модар надида нон дар хон
Гашт ҳайрону шуд писар пурсон:
Нон барояш напухтааст ҷаро?
Нон нахӯрдан магар ба уст раво?
Пеши модар надида нон духтар,
Чашм андохт ҷониби модар,
Ки ҷаро нони худ надорад ў,
Бегизо хешро гузорад ў?
Аз суолу нигоҳи духту писар
Хуш бишуд як ҷаҳон дили модар,
Бо лабе хандарезу рӯе шод
Бо суоле ҷавоби ҳар ду дод:
— Ниманонӣ агар дижед шумо,
Сер модар намешавад оё?

* * *

Нони худ ҳисса кард зуд писар,
Монд нима баробари модар.
Низ духтар ду ҳисса нонаш кард,
Ҳадъя бахше ба моми ҷонаш кард.
Пеш аз ӯ нон чӣ сон тавон ҳурдан?
Беш аз ӯ нон чӣ сон тавон ҳурдан?
Даст аз ӯ пеш сӯи хон бубаранд?
Нон аз ӯ беш бар дахон бубаранд?
Аз раҳи адл нест, фарзандон
Сер бошанду гушна модари ҷон...
Аз ҷунин ҳолу аз ҷунин рафтор,
Дили модар шуд аз фараҳ саршор.

* * *

Ханда мерехт нарм субҳи сафо,
Модару духтару писар якҷо,
Ношигай ба даври хон карданд,
Нони хуштаъм нӯши ҷон карданд.

* * *

Модари мо фуруғи дидаи мост,
Хурмати модар аз ҳама авлост.

МАНУ БОБОМ

1

Бобом дунболи сахар
Бигрифт роҳ,
Торик буд роҳи гузар
Пеши нигоҳ.
Ман ҳамраҳаш.

Чангоб поён меравад,
Гарми шитоб,
Бобом боло меравад,
Рӯ-рӯи об.
Ман ҳамраҳаш.

Яктаҳ ба бар,
Салла ба сар,
Маҳсӣ ба по,
Шона занад боди сахар
Риши варо.
Ман ҳамраҳаш.

Хар пеш-пешу аз қафо
Доманкашон,
Аз роҳи танги ошно
Бобо равон.
Ман ҳамраҳаш.

Марзест байни сангҳо
Полези мо,
Бобом гирад роҳ то
Полези мо.
Ман ҳамраҳаш.

Қӯҳи панаҳ дар тӯри шаб
Хезад зи хоб,
Бобом хонад зери лаб
Байте чу об.
Ман ҳамраҳаш.

II

Дар зери ёли қӯҳи сабз
Полези мо,
Аксе зи боли қӯҳи сабз
Полези мо.

Аз кишта пур, чои хузур,
Полези мо.
Пеш о, наметобад зи дур
Полези мо.

Дар домани ғүти калон
Полези мо.
Як каф замини зарфишон
Полези мо.

III

Аз ҷӯяҳои гулбасар,
Вақти сахар,
Бобом мегирад хабар,
Чун чорагар.
Ман ҳамраҳаш.

Бобом бинад як ба як
Ҳар буттаро,
Бобом аз авчи палак
Хеле ризо,
Ман ҳамраҳаш.

Бобом мечинад алаф
Аз ҷӯяҳо,
Барге намеёбад талаф
Полези мо.
Ман ҳамраҳаш.

- Бобом мегирад ба каф
Чун досро,
Ғун мешавад банди алаф
Дар вотҳо.
Ман ҳамраҳаш.

Бобом бандад обро
Бар ҷӯяҳо,

Чуяд барои хоб чо
Дар соячо.
Ман ҳамраҳаш.

Бобом дар зери заранг
Гирад паноҳ,
Паҳлу занад паҳлуи санг
Дар чоштгоҳ.
Ман ҳамраҳаш.

IV

Хар пеш-пешу аз қафо
Бобои ҷон,
По пеш мемонад, асо
Зури миён.
Ман ҳамраҳаш.

Хезад ғубор аз зери по
Суи ҳаво,
Бобом пӯядро роҳро
Аз тангно
Ман ҳамраҳаш...

Қутоҳ шуд рӯзи дароз,
Хуш рӯз буд,
Бобом ноз овард боз
Аз рӯзи худ.
Ман ҳамраҳаш.

БОБО ҶАРО РИЗО НЕСТ?

Аз рӯ ба рӯ равон аст,
Аз руи ҷӯ равон аст,
Бемайлу завқ якка,
Бобои зуъми Такка.

Рише ба сони чоруб,
Мүе хазону хасруб.
Чашме ғазаб гирифта,
Ҳарфе ба лаб нагуфта.
Раҳ тунд мегузорад,
Хашми зиёд дорад,
Мангар ба чашму рүяш.
Бечо сухан магүяш,
Чун мү ба печу тоб аст,
Дар оташи азоб аст.
Аз худ ҳаме ризо нест,
Аз худ ризо чаро нест?

* * *

Бобо набера дорад,
Чонест шира дорад,
Яктояки Сафедак,
Яктои Барги бедак,
Яктояки Сиёҳак,
Ҳам пушту ҳам паноҳак
Бо ҳар се ҷони беғам
Бобо хуш асту хуррам.

* * *

Бобо чаро барояд,
Чун руз ру кушояд,
Бар ҷояке паноҳак
Ҳамроҳаки Сиёҳак,
Ҳамроҳаки Сафедак,
Ҳамроҳи Баргидак.
Дар пеш биспарад раҳ
Бобо сүи ҷарогаҳ,
Оҳупаёни зебо,
Дунболагири Бобо.

* * *

Бобо равад ба чое
Серобу хушхавое,
Чое, ки сабзаву об,
Паҳлуи ҳам равад хоб.
Марзे чун он макон нест
Дар зери осмон нест.

* * *

Бобост маҳви ҳайрат
Аз кардаи табиат:
Аз як падар бизода,
Як мом шир дода,
Аммо се рангу се рӯ,
Ҳар се се хулқу се хӯ.
Бахри ҳама Сиёҳак
Дилсузу хайрҳоҳак.
Нобоварак Сафедак
Ҳар лаҳза мебарад шак.
Бесабр Баргибедак,
Хоҳад, ки андак-андак
Бисъёртар бубинад,
Бисъёр ризқ чинад.
Аз феъли ҳар се ҳамроҳ
Бобост хуб огоҳ.

* * *

Бобои рӯздида,
Бобои сӯздида,
Ҳар чошт дар лаби об
Дарсе диҳад аз одоб.
Гӯяд: — Калонак астед,
Саҳоравонак астед,
Бар роҳ, нағз донед,
Дониста по бимонед.

По чун бирафт ноcho,
Fам ояд аз пай по.
Судаш ҳама зиён аст,
Озори чисму чон аст.
Дар дашту роғ алаф пур,
Дар пушти боғ алаф пур,
Дар құху тал алаф пур,
Дар ҳар маҳал алаф пур.
Хуш нест, аз барои
Такчасту нардхой
Пинҳон ту раҳ күшой,
Рустӣ ба боғ ой.
Пирона пандро гүш
Бидиҳанд ҳар се хомӯш,
Н-ояд ба чашм то хоб
Дар сояи лаби об.

* * *

Сози каломи Бобо,
Ҳарфи тамоми Бобо,
Дар гүшаки Сиёҳак,
Дар гуши хайрхоҳак,
Чун сурб чой гардад,
Як раҳнамой гардад.
Бар гүшаки Сафедак,
Бар гуши Баргибедак,
Тавре, ки медарояд,
Он тавр мебарояд.
Фарқу асар надорад,
Суду самар надорад.

* * *

Аз тобу шасти гармо
Чун бурд хоби Бобо,
Дар кунчаки паноҳак
Хобид чун Сиёҳак.

Бархест Баргидак,
Аз ҷой бо Сафедак,
Ҳамроҳ раҳ супурданд,
То пушта раҳ бибурданд,
Бинанд то чиҳо ҳаст,
Дар пуштаи Сари паст.
Он ҷо ҷӣ гуна ҷой аст?
Аз баргу сабза бой аст?
Бобо ҷаро бар он сӯй
Боре наёварад рӯй?
Бар пушта чун расиданд,
Як пушта ҷав бидиданд.
Ҳай пухтаву расида,
Ҳай хуб сар қашида.
Бесабр Баргидак,
Ҳамроҳаки Сафедак
Ҷо дар паноҳи ҷав шуд,
Дар пушта ҷавдарав шуд.

Чо дар паноҳи ҷав шуд.
Дар пушта ҷавдарав шуд.

* * *

Аз шаҳди шираи ҷав
Хуш шуд дили ду якрав.
Дар айни ҷӯши бозӣ,
Вақти хуруши бозӣ,
Дар вот шуд намоён,
Чашме чу барқи сӯзон,
Фӯке ба сурати пиҳ,
Гуше ба сурати сиҳ,
Мӯе чу хокай зард,
Рӯе ба ранг чун гард.
Дум мӯину бузург аст,
Пиндоштанд, гург аст.
Диданду раҳ қашиданд,
Дилҳо, ки таҳ қашиданд,
Ҳар ду яке рамиданд,
Чун тир пас ҳамиданд,
Тарсону саргароне,
Бо доду бо фифоне.
Аз доду вои бечо,
Аз хоб хест Бобо.

* * *

Дилтанг гашт Бобо,
Беранг гашт Бобо,
Аз кори Баргибедак
В-аз кардаи Сафедак.
Бобо расо ғазаб кард,
Печид саҳт аз дард,
Танбех ҳар дуро кард,
Побастай ҷазо кард.

Чо андаруни ғавшод
Як рӯз ҳар дуро дод.

* * *

Сарҳо ба пеши по хам,
Сар дода бар кафи ғам,
Бо карда Баргибедак,
Бо кардааш Сафедак,
Ашке ба рӯ равон аст,
Ҳарфе сари забон аст:
«Бори дигар ба такрор
Рух надҳад инчунин кор!»
Бар ҷашмаи Баргибедак,
Бар ҷехраи Сафедак,
Бобо каме нигаҳ кард
Омурзиши гунаҳ кард.

* * *

Дил хӯ кунад ба коре,
Бар шуғли ногуворе,
Ҳарчанд кори паст аст,
Саҳт аст шустани даст.
Дил меравад ба сӯяш,
По медавад ба кӯяш,
Дардест бедавояст
Одат ба ҷон балояст.

* * *

Бегаҳ шуду сахар шуд,
Як моҳ пушти сар шуд.
Бесабр Баргибедак,
Нобоварак Сафедак,
Ноҷо қадам намонданд.

Бечо сухан наронданд.
Хуш гашт вакти Бобо,
Болид табъи воло.
Бархесту чаро рафт,
Пушти набераҳо рафт.

* * *

Бобо дигар тараф рафт,
Як чои сералаф рафт.
Раҳ рафт аз дари боғ
То ёла бар-бари боғ.
Дар чашми Баргебедак
Дар дидаи Сафедак,
Вақте ки боғро дид,
Боғи биҳишт тобид.
Диданду доғ шуд дил,
Шайдои боғ шуд дил.
Андар ду сар яке фикр,
Андар ду лаб яке зикр:
Аз ёла чун фароянд,
Бар боғ чун дароянд.
Дар ёди боғи обод
Савганд рафт аз ёд.

* * *

Тафсон куҳу камар шуд,
Аз тафси ташти зар шуд.
Ҳар он чӣ дар чаро буд,
Хобида буд, бапо буд,
Рӯ сӯи соягаҳ бурд,
Дар сояе панаҳ бурд.
Бобои дилгувоҳак,
Ҳамроҳаки Сиёҳак,
Ҳамроҳаки Сафедак
Ҳамроҳи Баргебедак,

Чо баҳри хоб кобид,
Дар зери бурс хобид.

* * *

Бобои пири шалпар,
Болои сабзай тар
Сар монду хоби хуш бурд,
Бар дасти хоб биспурд
Сарро dame Сиёҳак,
Аз кунҷаке паноҳак
Омад бадар Сафедак
Ҳамроҳи Баргибедак.
Аз роҳи тал ду розӣ
Бе шавқу шуру бозӣ,
Бар рӯи шах расиданд
В-аз рӯи шах париданд.
Бар боғи пур-пури гул
Бар боғи кони булбул.

* * *

Ин вақт соҳиби боғ,
Бедор буд. Аз роғ
Бар боғ об мебурд,
Аз боғ хоб мебурд.
Дид у чи сон Сафедак,
Ҳамроҳи Баргибедак,
Аз рӯи шах фаромад,
Бар боғи нав даромад,
Бар он тараф давон рафт,
Беле ба каф давон рафт.
Шуд он чӣ, хубтар буд,
Воқеъ агар намешуд.

* * *

Раҳ мекашид соя
Бар рӯи кӯҳпоя.
Пайдо бишуд Сафедак
Ҳамроҳи Баргибедак,
Дар ёлаи гулафшон,
Бо дасту пои лангон,
Бо рӯи захмдида,
Бо пусти дарида.
Чун дид ҳоли онҳо
Ларзид ҷони Бобо,
Бо он ки дуст медошт,
Танбеҳи сангин ангошт.
Гуфто: — Якин ғамин аст,
Ҳар дил, ки раҳмгин аст,
Бояд сазо бубинед,
Акнун ҷазо бубинед,
Он сон ҷазо, ки бояд
Дар ёд дер пояд.
Чо додашон дар оғил,
Дар оғили тару зил,
Дар ҳуҷраҳо чудо кард,
Бебаҳра аз ғизо кард.

* * *

Қатъист аҳди Бобо,
Қатъист ҷаҳди Бобо.
Гарданд ҳафтае банд.
Гиранд хубтар панд.
Бобои ранҷдида,
Бобои ғамкашида,
Ҳарчанд дилғигор аст,
Бар аҳдаш устувор аст.

* * *

Бисъёр гечу дав шуд,
Момо миёнарав шуд,
Модар бас илтичо кард,
Узре падар биёвард,
Узре Сиёҳак овард,
Сар хам ба пеши по кард.
Лек амри сахти Бобо
Яктарз монду барчо.

* * *

Бобои зуъми Такка,
Як су нишаста якка,
Худкарда Баргибедак,
Худкарда он Сафедак,
Чисмеву устухоне,
Бар лаб расида чоне,
Гўянд: — Бахш, Бобо,
Айбу хатои моро,
Нукси пасин ҳамин аст
В-ин узри воласин аст.
Модар гувоҳ гардид,
Додар гувоҳ гардид,
Момо гувоҳ гардида
Шоме сабоҳ гардид.
Арзи ду тан чу бишнуфт,
Бобо варо пазируфт.

* * *

Харфе нагуфт Бобо,
Осуда хуфт Бобо,
Бар чашми хобрафта,
Бар чисми тоб рафта,

То субҳ хоб омад,
То субҳ тоб омад.
Аз хоб чун чавон хест,
Бо тобу бо тавон хест,
По боз монд бар роҳ,
Раҳ бурд бар чарогоҳ,
Бобо набуд чу имрӯз
Дар ҳеч рӯз хушруз.
Бобо ба шавқи ширин,
То пойгоҳи пешин,
Дар ёлае чаро кард,
Худро зи худ ризо кард.
Баҳри се тан ҷигарбанд
Омӯхт андаке панд,
Як рӯзи рӯзгорон
Ерӣ кунад бар эшон,
Болидадил паи хоб
Сар монд дар лаби об.

* * *

Хобе бидид Бобо,
Қ-андар миёни дарьё,
Дар рӯи чун кафи санг
Бо Мор мекунад ҷанг.
Обе аҷаб гилодуд
Море ба сурати дуд
Аз хоби бимафзо,
Бо ваҳм хест Бобо.
Бар пешу пас нигаҳ кард.
Бар хору ҳас нигаҳ кард.
Бурсе ба рӯи ҷар дид.
Санге ба рӯи сар дид.
Дид он чӣ ҷилвагар буд,
Лек аз Сиёҳаки худ,
Ҳам аз Сафедаки худ
В-аз Баргибедаки худ,

Цуз нақши тозаи по
Чизе надид Бобо.
Шуд хира чашми бино,
Ларзиду хест Бобо.
Бобо лаби ҷар омад,
Бобо паропар омад.
Тарсид, ки баромад
Хобе, ки пур буд аз бад.
Бар чор сӯ назар кард,
Бар кӯху ку назар кард.
Вакт аст, нағз кобад,
Шояд, ки зинда ёбад.
Дид ӯ яке барӣ санг
Монанди саҳнаи ҷанг,
Ҳар се паи талошанд,
Дар кубу дар ҳарошанд.
Бо чун худе ба шасте
Сар мезананду дасте.
Бобо шуд андак ором,
Ҳарчанд хушк буд ком,
Ҳарчанд хуш бишуд ҷон,
Дар дасту по набуд ҷон.

* * *

Бобо чу ҳезуми тар
Бигрифт ноаён дар,
Аз он ки боз ҳам фанд
Дид аз се тан ҷигарбанд.
Пас ҳурматаш кучо шуд?
Пас қиматаш кучо шуд?
Ҳарфе, ки бар лаб орад,
Пас ҷавҳаре надорад.
На, на ҷунин набояд,
Коре ҷунин нашояд.
Бояст дод танбех
Он гуна, к-ин се тан пех,

То як нафас, ки доранд,
Бар ёди худ биёранд,
Пуф кард лахчаро бод,
Рӯған бар оташ афтод.

* * *

Бобо ба раҳ равон аст
Бобо ба марги чон аст.
Аз рӯ ба рӯ равон аст,
Аз рӯи чӯ равон аст,
Аз роҳаке паноҳак.
Хушъёр шав, Сиёҳак,
Хушъёр шав, Сафедак,
Хуш дор, Баргидак.
Бобо ғазаб гирифта,
Чонест таб гирифта,
Чун коса чашми Бобост,
Саршор хашми Бобост.
По мениҳад, бачо нест...
Бобо зи худ ризо нест.

МУНДАРИЧА

Аз сидки дил	3
Дүстій	5
Мушқил бувад?	5
Бе болу пар пар мезанам	7
Бахт дар хонаи мост	9
Ба гуфтан мушкил	11
Ку, бигү?	11
Вакти сара вакти сахар	12
Ручуи охуи күхі	13
Хурсандій	15
Тоцик астам	16
Ман мол мечаронам	17
Ручүй күхі баланд	18
Дарси ток	19
Чароф	20
Холай гулрез	21
Оҳангар	22
Обмон	23
Ҳаст? Нест!	25
Бўқаламун	26
Дар нигористон	27
Пагоҳӣ рафту бегоҳӣ наомад	28
Хонаҳо монанд	29
Мах набувад	31
Сабзи сабз	31
Як дара пур аз садо	32
Дар зери күхі калон	32
Бод кучо мебарад?	34
Чиро чӣ зинат диҳад?	33
Кулчай мо ганда буд?	33
Аспе ягона	34
Чинор	35
Лолагоҳ	37
Вакти шом дар лаби бом	38
Шодӣ бо ғам напояд	38
Гармии маъвои мо	39
Бекор нишинам?	40
Мег	40
Нотарс чӣ сон шавад?	41
Сабаб чист?	42

Баҳор күч баст	42
Фелон баромад офтоб	43
Бұса зад офтоб	43
Мо туро ёд кардем	45
Боз омад тамуз	46
Зебій	47
Мевачиній меравем	48
Аз сұхбатхой Сомон	
Сұхбати Сомон бо мева ва күтал	49
Сұхбати Сомон бо офтоби тобон	49
Сұхбати Сомон бо күхи саркаш	51
Сұхбати марди роҳгузар бо Сомон	51
Сұхбати Сомон бо чанбар- шохи ало	52
Сұхбати Сомон бо оруи асал	53
Күчо шуд пинхон тафси тобистон?	53
Сабздеҳ	54
Муттако	55
Құрапоҳ	56
Қайҳони ман	57
Дараҳтон	58
Шамол	59
Тағобиәрак	60
Гунчишқакон	60
Үқоб	61
Мусича	61
Құй	62
Суре ба по шуд	63
Хона пури дона	64
Гумкардаро ёбад Асо?	64
Чиң шуд ба Анвар?	65
Гулру пай бурд?	67
Гунохи кист?	67
Накли күтохи кади дароз	68
Бовар бикун	69
Барои чиң?	70
Иқрори писараки духон	71
Дуруст ё нодуруст?	72

5c

2 cym.

